

Skrundeniece **Vita Eglīte** pēc viņas pirmās grāmatas *Trīsreiz nogalināts* atvēršanas – sarunā par dzīvi, ģimeni, veselību, rakstišanu. ➔ 10. lpp.

Kurzemnieks

LAIKRAKSTS VIDUSKURZEMEI

Cena
0,68 eiro

Nr. 23
(11 405)

Piektdiena, 2019. gada 22. februāris

Vulkānā vēl bīstami

Straujā tempā šīgada sākumā Kuldīgas novada pašvaldības spiediena dēļ nojauktas būves bijušā kokapstrādes uzņēmuma Vulkāns teritorijā starp Jelgavas un Stacijas ielu, bet darbs nav izdarīts līdz galam.

Ap 70 m² zemes šajā vietā pieder valstij, un Privatizācijas aģentūra to iznomājusi uzņēmējam Valentīnam Kokalim, kurš ēkas savulaik izsolē iegādājās. Domes jurists Uģis Gauja gan norāda, ka īpašniekam vēl nav izdevies īpašumus reģistrēt zemesgrāmatā, bet tas viņu no atbildības neatbrīvo. Jau sen pašvaldība sūtījusi brīdinājumus, ka vieta kļūst bīstama, tā jānorobežo, ēkas jāaizdarina, jāaizber kontrolakas utt.

Par ekspluatācijas nosacījumu neievērošanu ierosinātas vairākas administratīvās lietas. Rezultātu nav bijis, tikai īpašnieka solījumi. Dome devusi termiņu līdz pagājušā gada 30. novembrim – ja nekas netiks darīts, nojaukšanu organizēs pašvaldība un tas būs daudz dārgāk. Nekustamā īpašuma nodokļa parāds jau ir tuvu 100 000 eiro, jo par graustiem jāmaksā 3% no kadastrālās vērtības. Paaugstināto nodokli atceļ tikai tad, ja vieta sakopta pilnībā. Gada nogalē īpašnieks sarosījis pats un noslēdzis līgumu ar igauņu uzņēmuma *Fixdem* filiāli Latvijā.

Ēkas ir nojauktas, bet darbs vēl nav padarīts, kaut nekas tur vairs nenotiek. „Teritorija joprojām ir briesmīga un bīstama, akas nav aiztaisītas, būvgruži nav sadalīti frakcijās. Pagaidām vērojam – varbūt darbība atsāksies,” saka U.Gauja.

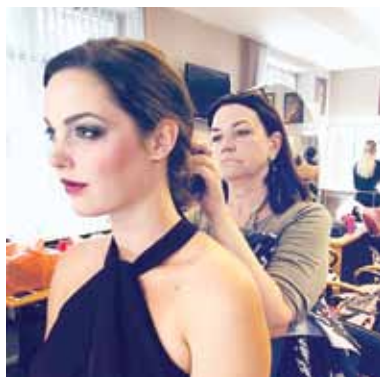
Fixdem pārstāvis Normunds Salmiņš līguma nosacījumus neizpauž. Visi norādītie darbi esot paveikti, un pasūtītājs norēķinājies. Ar V.Kokaļa dēlu Jāni Kokali, kurš pārstāv īpašnieku, sazināties neizdevās.

Mēneša laikā strauji nojaukti vecās rūpnīcas Vulkāns grausti, bet darbs pēkšņi apstājies un vieta joprojām bīstama. Abus lielos skursteņus atļauts atstāt kā kultūrvēsturisku rūpniecisko mantojumu.

Daina Tāfelberga
Lāsma Reimanes foto

„Man patīk strādāt bez steigas. Apmeklētājus pierakstu tā, lai vienlaikus salonā nav vairāku klientu un visu laiku un uzmanību varu veltīt tieši šim cilvēkam,” atzīst friziere **Inga Ķezbere.** ➔ 6.-7. lpp.

Eiropas Parlamenta vēlēšanas tuvojas – šīs būs svarīgākās vēlēšanas EP vēsturē.

Balsotāji savu izvēli izdarīs no 23. līdz 26. maijam, Latvijā – 25. maijā.

➔ 4. lpp.

Pirmdien, 25. februārī:

- Kāpēc un kā iesniegt gada ienākumu deklarāciju VID.
- Mūziķis un producents Aivars Hermanis.
- Kuldīgas 2. vsk. divpadsmitie.
- Kā vīrusu laikā neslimot.

ISSN 1407-9755

REDZĒJUMS

Jārunā par pašsajūtu, tātad par svarīgo

Jolanta Hercenberga,
63350565,
jolantah99@gmail.com

Biedrība *Latvijas Bērnu labklājības tīkls* kopā ar partneriem Lietuvā un Igaunijā pētījusi jauniešu dzīves kvalitāti Baltijas valstīs. Secināts, ka Latvijā ceturtā daļa jūtas vientuļi.

Šādu izjūtu raisot izmīšana skolā, aizskārums internetā un nepietiekams emocionālais atbalsts no ģimenes vai citiem pieaugušajiem. Jaunieši atzīst, ka ar nopietnām problēmām netiek galā. Būtisku spriedzi radot skolas vide un mācību sasniegumi, arī grūtības izvēlēties sev atbilstošu

„Būtiski ir radināt par savām emocionālajām grūtībām runāt atklāti.”

profesiju. Sliktas pašsajūtas pamatā bieži esot naudas trūkums. Arī par nākotni domājot, jaunieši jūtoies pakļauti nabadzības riskam un no šīs situācijas neredzot izeju. Pētījumā teikts, ka piektdaļa jauniešu Latvijā ir bezdarbnieki, arī daudzi strādājošie nav apmierināti ar profesionālajām iespējām un šo darbu dara tikai tādēļ, ka nevar atrast tādus, kas patiktu.

Fakti rosina domāt. Īpaši,

ja zināms, ka pie mums ir viens no augstākajiem jauniešu pašnāvības rādītājiem Eiropā un šī skaita kāpums vērojams tieši pēc 18 gadiem.

Kurzemniekā ik gadu intervējam 12. klašu beidzēju Skrundas, Alsungas un Kuldīgas novadā. Pēc sarunām ar topošajiem absolventiem varu piekrist pētījumā secinātajam: neziņa par nākotni ir liela, un tas tiešām viņos rada satraukumu. Jaunieši tā arī saka: viņi apzinās, cik svarīgi saprast, ko darīt pēc pāris mēnešiem, bet skaidrība diemžēl nerodoties. Sak', varbūt meklēšu darbu, bet varbūt kaut kur mācīšos, varbūt kādā augstskolā, varbūt braukšu uz ārzemēm, bet varbūt arī ne. Vēl nezinu... Tādas atbildes ir vairumam. Kāda meitene no Alsungas vidusskolas sacīja, ka pirms mēneša nākusī atklāsme, ko dažus turpmākos gadus viņa darīs. Tas radot tik labas izjūtas, ka viņa esot laimīga.

Viens no pētījuma secinājumiem: ir būtiski jauniešus un sabiedrību kopumā radināt par savām emocionālajām grūtībām runāt atklāti. Jo, kad būs sākusies saruna par pašsajūtu, tā aizvirzīsies arī pie svarīgā, kas nomāc, tai skaitā, par nākotni. Jaunietim vairs neliksies, ka ar situāciju, kas, viņaprāt, nav atrisinājama, jātiec galā vienam.

PĒC PUBLICĒTĀ

Meklēs, kurš nesakopj

Izlasot *Kurzemniekā*, ka gar ēku Kuldīgā, 1905. gada ielā 17, nekad netiek tīrīta ietve, redakciju sazvaniņa mājas iemītniece Astrīdas kundze.

Viņa norādīja, ka ieeja ir no Alunāna ielas un tur ietvi viņi tīrot. Uz 1905. gada ielas pusi mājai pieder tikai trīs metri zemes, bet lapām un zariem vienmēr piebirušais skvēriņš un nekohtais dzīvžogs esot kāda cita īpašums. Par to iedzīvotāji *Kuldīgas komunālajiem pakalpojumiem* (KKP) sūdzējušies vairākkārt, bet rezultāta nav.

KKP vadītājs Pēteris Gobzemis skaidro, ka šī zemesgabala adrese ir 1905. gada

ielā 15, īpašnieks ar uzņēmumu līgumu nav slēdzis, tādēļ šeit esot darbs pašvaldības policijai.

Tās priekšnieks Kaspars Šabāns atzina, ka akti rakstīti par vairākām nekohtām vietām pilsētā, bet par šo adresi ne. Pēc *Kurzemnieka* zvana uz teritoriju bija atnācis pašvaldības policijas inspektors. Tālāk tikšot meklēts īpašnieks. Ja nu tas atradīsies ārzemēs, policija pārliecināsies, vai kāds nav pilnvarots šo vietu kopt. K.Šabāns paskaidroja, ka ir arī tāda iespēja: visu sakopj KKP, bet īpašniekam tiek sūtīts rēķins.

Inguna Spuleniece

Parastajiem – iesniegums, šķīrotajiem – pa tālruni

„Tas ir labi, ka *Kuldīgas komunālie pakalpojumi* (KKP) *Kurzemniekā* izstāstīja, ka no 1. marta pašvaldības policija sodīs tos, kuriem nav noslēgts līgums par atkritumu izvešanu. Labi būtu, ja viņi stāstītu arī par citiem jauniešiem. Tad nebūtu tik daudz pārsteigumu,” kāds kuldīznieks rosina vēlreiz izskaidrot, kā pieteikt atkritumu izvešanu ārpus grafika, kā – šķīrotu atkritumu izvešanu.

KKP vadītājs Pēteris Gobzemis un tehniskās bāzes un atkritumu apsaimniekošanas daļas vadītājs Kaspars Poriķis skaidro: visiem privātmāju īpašniekiem pēc līguma noslēgšanas jāpasaka, cik reizi mēnesī viņi vēlas, lai sadzīves atkritumus izved. Pēc šī grafika tad KKP arī strādā. Lai kādā reizē savākšanu atteiktu vai lūgtu, lai tie tiek izvesti biežāk nekā grafikā, vajadzīgs iesniegums: vai nu jāraksta KKP mājaslapā, vai

jāaizved uz biroju Kuldīgā, Pilsētas laukumā 2, divas darbdienu pirms grafikā paredzētās dienas.

P.Gobzemis: „Iepriekš pieņemām atteikumu un pieteikumu zvanus. Pēc *Kurzemnieka* raksta par sadarbību ar pašvaldības policiju daudzi nāk slēgt līgumus, un darba apjoms mums pieaug aizvien straujāk. Daļa cilvēku izvēlējušies, lai atkritumi tiek aizvesti katru nedēļu, bet paši regulāri zvana: „Šonedēļ nevediet, nākamnedēļ vediet!” Citreiz vienā mājāsaimniecībā dzīvo vairāki cilvēki. Viens piezvana, lai neizved, bet otrs sūdzas, ka nav izvests.

Uz diviem tālruņa numuriem mēnesī mums ir vairāk nekā 2000 zvanu. Februārī, piemēram, tikai 12 darbdienu ienākuši jau 1119 zvani. Tas nozīmē, ka piecās minūtēs operators atbild uz vienu zvanu. Tas nav normāli. Tagad lūdzam pieteikumu par sadzīves atkritumu izvešanu ārpus grafika

Šķīrotu atkritumu izvešanu arī turpmāk varēs pieteikt pa tālr. 63322380.

iesniegt rakstiski. Tas ir lūgums iedzīvotājiem nedaudz plānot, lai arī mēs varam plānot savu darbu.” K.Poriķis papildina: „Izvērtējot zvanus, 90% ir par tādiem gadījumiem, kur paši klienti kļūdījušies, kaut ko aizmirsuši. Tikai 10% ir mūsu kļūda.”

Speciālisti iesaka izvērtēt, cik bieži katrai mājai vajadzētu atkritumus izvest, un tad, ja tie neplānoti sakrājušies vairāk, piemēram, bijuši svētki, iegādāties KKP priekšapmaksas maisus. Tie paredzēti papildus apjomam. Ja šāds maisis izvešanas dienā būs nolikts pie konteinera, arī tas tiks savākts, jo cilvēks par šiem atkritumiem jau būs samaksājis uz priekšu.

Inguna Spuleniece

AKTUĀLAIS JAUTĀJUMS

Kuri Latvijas politiķi būtu ievēlami Eiropas Parlamentā, lai aizstāvētu mūsu intereses?

Arnis Priede, pensionārs:
– Es domāju par Mārtiņu Bondaru, jo viņš ir gudrs, daudz bijis Amerikā. Domāju, ka deputātiem, kas tur tiks, ir jādomā, kā stāstīt par lauku reģioniem, lai tiem tiktu pievērstas uzmanība.

Regīna Reine, pensionāre:
– Es politikā neiedziļinos, bet domāju, ka varētu sūtīt Danu Reiznieci-Ozolu, jo viņai galva strādā – ir zinoša un labi runā, un tas ir ļoti būtiski. Ja viņai kaut ko jautā, tad vienmēr prot atbildēt.

Vita Opelte, ārste:
– Domāju par Mārtiņu Bondaru, jo viņš studējis ārzemēs, ir strādājis prezidentes Vairas Viķes-Freibergas kancelejā, ļoti labi māc angļu valodu. Viņš varētu būt viens no tiem astoņiem.

Ilze Raļa, pensionāre:

– Domāju, ka Roberts Zīle. Varbūt Sandra Kalniete, jo arī viņa ir zinoša. Eiropas Parlamentā vajadzētu vairāk domāt par tādām jomām kā ceļi, jo Eiropa to labošanai naudu vairs nedos. Cerēsim, ka tie, kas tur tiks, par to arī karos.

Jānis Ventaskrasts, veikala *RD Electronics* pārdevējs, fotogrāfs:

– Viss, ko varu pateikt par šībrīža valdību vai partijām ir tas, ka vajag visu iznīcināt un sākt no nulles. Ko var izvirzīt Eiropā? No līdzšinējiem pilnīgi nevieniem! Viss jāsāk no jauna, citādi nekā nemainīsies. Nekas nav sakārtots: ne pensijas, ne algas, ne ceļi. Kāda jēga no desmit partijām paņemt vienu cilvēku un izveidot kaut ko jaunu? Tas nav nekāds jaunums! Tie ir tie paši ar tām pašām idejām. Nekas nemainīsies, kamēr nedosim iespējas jaunajiem.

Rita, pensionāre:

– Danu Reiznieci-Ozolu noteikti ne. Ivaru Ījabu arī ne. Grūti pateikt – vajadzētu kādu pavisam jaunu, šobrīd nezināmu cilvēku. Varbūt vēl varētu domāt par kultūras ministri Daci Melbārdi. Man patīk arī tas, kā darbojas Sandra Kalniete.

Anna Bivbāne
Lailas Liepiņas foto

MANUPRĀT

Es balsošu. Un tu?

Eiropa sāk skaitīt dienas līdz Eiroparlamenta (EP) vēlēšanām. Pie mums tās būs 25. maijā. Rīgā 100 dienu pirms tam Latvijas birojs bija sagatavojis apjomīgu programmu dažāda vecuma un profesiju iedzīvotājiem. Runāts tika gan par deputātu padarīto, gan iedzīvotāju vēlmēm un cerībām. Piemēram, restaurācijas centrā *Koka Rīga* sabiedrībā pazīstami cilvēki (Egils Levits, Aleksejs Naumovs, Arnis Cimdars, Ingūna Elere u.c.) sprieda, ka lēmums pirms 15 gadiem iestāties Eiropas Savienībā bijis pareizs, jo atvēris mums robežas: gan fiziskas, gan abstraktas. Par to, cik mūsu mazā valsts Eiropā tomēr ir liela un varoša. Arī spējīga lemt. Bet visvairāk mani aizķēra EP biroja Latvijā vadītājas Martas Rībeles teiktais: mums tur ir tikai astoņas deputātu vietas, tādēļ nevaram atļauties nosūtīt neizglītotus populistus, kuri vēlas tikai atsēdēt laiku Eiropas algas dēļ. Tā jau ir gadījies. Lai līdzīgu kļūdu nepieļautu atkal, es noteikti iešu balsot. Aicinu arī jūs visus. Ar parlamentāriešiem ir kā ar Saeimas deputātiem: katram novadam ir svarīgi, lai tur būtu pārstāvēniecība. Starp 100 galvām kaut vai viena, bet gudra.

Inguna Spuleniece, tālr. 63350565,
inguna.spuleniece@kurzemnieks.lv

Tinot gaismas virtenes, izdomā biznesu

„Šī ir mana paradīze,” saka kuldīgniece Saiva Auziņa, Smilšu ielā 12 izrādot jaunatvērto *Svētku salonu-noliktavu*.

Tiek iznomāti stilizēti putnu būriši, laternas, svečturi, vāzes un citi dekorī, pārdotas pašas darinātas rokassprādzes no dabīgajiem akmeņiem. Iecerētas arī radošās darbnīcas.

SĀKUMĀ STRĀDĀJA MĀJĀS

Pāris gadus S.Auziņa lietas iznomājusi no mājām. Reklamējusies sociālajos tīklos, izveidojies klientu loks. Arī no citām pilsētām cilvēki braukuši pēc svētku dekorācijām, kas tolaik glabātas kastītēs garāžā.

„Mana ģimene – vīrs Jānis, bērni Eva un Emīls – bijuši ļoti pacietīgi. Esmu pateicīga, ka juta līdzīgu un atbalstīja. Nu atvēru šo vietu, lai varu piedāvājumu skaisti izlikt un cilvēkiem vieglāk izvēlēties. Konkrēta darba laika nebūs. Kad gaisma spīdēs logos un durvis būs vaļā, droši varēs nākt. Var arī sazvanīt un vienoties par tikšanos. Tas tādēļ, ka strādāju viena un, kad dekorēju pasākumus, bieži esmu izbraukumā. Klienti ir ne tikai no Kuldīgas, bet arī Liepājas, Ventspils, Saldus, ļoti daudz no Valmieras. Nezinu, kā tā izveidojies, bet esmu tur zināma.”

VIRPINĀŠANA PALĪDZ SAPRAST

Pirms tam Saiva strādājusi tirdzniecībā: „Aktīvajā pārdošanā biju iekšā ar visām

„Sāku dažādas lietas iegādāties interneta veikalos, vairumtirdzniecības bāzēs. Nomā pa vienai neder, jo dekorēšanai vajag trīs, piecas, desmit un vairāk, tādēļ piedāvājums palielinās pamazām,” rāda *Svētku salona-noliktavas* īpašniece Saiva Auziņa.

četrām, paspēju pakāpties pa karjeras kāpnēm. Sāku kā uzņēmuma *Forever's* aģente un savu karjeru beidzu kā reģiona vadītāja. Manā pārziņā bija 17 gaļas veikalu līdz pat Jūrmalai. Jāatbild par visu. Bet aizgāju, jo apnika. Tas, kurš strādājis pārdošanā, sapratīs. Darbs visu laiku prasa no sevis dot, tērēt enerģiju, bet atgriezeniskās saites nav. Aizgāju prom nevis ar mērķi turpmāk darīt ko citu, bet ar pilnīgi tukšu galvu.

Trīs mēnešus darīju, ko gribēju, cēlos, cikos gribēju. Ļoti labi, ka varēju tā atļauties, jo ģimene atbalstīja. Kad tuvojās Ziemassvētki, izdomāju savējiem dāvināt paštaisītas gaismas bumbu virtenes – katrā

20, 35 vai 40 bumbas. Visu decembri taisīju, jo gribēju dāvināt ļoti daudziem. Lai uztaisītu 20 bumbu virteni, diegs jātin trīs stundas. Ilgā virpināšana palīdzēja saprast, ko vēlos darīt un sasniegt. Tinot bumbas, nevar skatīties televizoru – visu laiku jākoncentrējas. Un tad ir laiks visu izdomāt. Sapratu, ka man patīk dekorēt, gatavoties svētkiem, radīt labas izjūtas, un nolēmu, ko darīšu. Man palīdzējusi arī paškritika. Visu cenšos izdarīt perfekti, jo uzskatu, ka darbs nav unikāls tikai tāpēc, ka to dara ar rokām. Tam jābūt ļoti skaistam.”

Jolantas Hercenbergas teksts un foto

Bērni, dakteri un dzīvokļi laukos

Par audžuģimenēm un ārstu pieejamību laukos, kā arī dzīvokļiem tika runāts kārtējā Kuldīgas novada pagastu pārvalžu vadītāju sanāksmē.

KĀ ĢIMENES UZRUNĀT

Kurzemes ārpusģimeņu aprūpes centrs *AIRI vecākiem* jau kādu laiku darbojas arī Kuldīgā – kādreizējā pamatskolā, kur tiek piedāvātas sociālā darbinieka un psihologa konsultācijas, mācības, dalība atbalsta grupās gan jaunajām ģimenēm, gan tiem, kuri vēlas pieņemt bērnu no bērnunama vai jau to izdarījuši.

Centra vadītāja Ilona Talente pastāstīja, ka mūsupusē ir 11 audžuģimeņu. Tās ir dažādas, pārsvarā tādi vecāki, kuri savējos jau izaudzinājuši un tie aizgājuši mācīties, kā arī ģimenes ar bērniem pusaudžu vecumā. Jāņem vērā, ka būt par audžuģimeni nav viegli. „Tas ir darbs,” teica I.Talente. „Gadās, ka audžuģimenes statuss tiek pārprasts, jo tā nav adopcija. Tā ir ģimene uz laiku, kas dod to labāko. Bet audžuvecāki var bērnu arī adoptēt, ja atgriešanās pie bioloģiskajiem vecākiem vairs nav iespējama.”

Šobrīd veidojas jauna audžuģimeņu un adoptētāju mācību grupa. Centrs vēlas tajā vairāk iesaistīt

visu novadu. Tāpēc ar pagastu pārvaldniekiem tika spriests, kā lauku ļaudis vislabāk uzrunāt, jo bezpersoniska reklāma paslīd garām. Potenciālo audžuģimeņu meklējumos iesaistīs ne tikai sociālos darbiniekus, bet arī skolas un kultūras organizatorus, jo ģimenes visbiežāk apmeklē dažādus pasākumus.

PIEDĀVĀT ĀRSTIEM LABUMUS

Runājot par medicīnas nākotni laukos, Nacionālā veselības dienesta (NVD) Kuldīgas nodaļas vadītāja Anita Zolmane atzina, ka rožaina tā neizskatās. Pat ne tuvu tam. Daudz ģimenes ārstu ir pirmspensijā un drīz no darba aizies, bet jauno trūkst visā Latvijā, un uz laukiem viņi neskatās. „Pietiek kādam savu praksi beigt, un ap pusotru tūkstoti pacientu paliek bez ārsta,” tā A.Zolmane.

Viens no galvenajiem iemesliem ir mazapdzīvotība. Jo lielāks iedzīvotāju skaits, jo vairāk pacientu un lielāka iespēja ārsta praksi uzturēt. Izdevīgi ir pārņemt no pensijā aizejošiem, ja vairākas prakses var apvienot vienā, kā tas tikko noticis Skrundas novadā. NVD pārstāve atzina, ka var sākt trūkt arī feldšeru, mūsu vai ārsta palīgu. Pagastu pārvaldnieki tika

aicināti padomāt, ko vēl piedāvāt (dzīvokli, transportu, skolu bērniem u.c.), lai medikus ieinteresētu strādāt laukos un cilvēkiem nokļūt pie ārsta būtu vieglāk.

REMONTĒT VISPIRMS

Kuldīgas komunālo pakalpojumu (KKP) pārstāvji informēja, ka ieņēmumi no pašvaldības dzīvokļu īres kopš 2014. gada samazinājušies. Viens iemesls: daļa tiek pārdota. Ir tādi pagasti, kur uz mājokļiem veidojas rinda, un tādi, kur tie nav pieprasīti. Gadījies, ka dzīvokļu komisija telpas jau piešķirusi, līgums noslēgts, bet tad nāk īrnieks un KKP prasa remontu pēc saviem ieskatiem, bet uzņēmums tam naudu nav paredzējis. Tāpēc apsaimniekotājs vēlas ieviest tādu kārtību, ka vispirms pagasta pārvalde informē par vajadzību kādu dzīvokli izīrēt, KKP to apskata, sagatavo remonta tāmi, un tikai tad lemj dzīvokļu komisija. „Pastāv arī iespēja, ka potenciālais īrnieks apņemas remontēt pats, jo tā lētāk,” teica KKP valdes priekšsēdis Pēteris Gobzemis. „Tad to kompensēsīm. Galvenais, lai ir vienošanās pirms tam.” Vēl viņš aicināja pagastu vadītājus izstrādāt mājokļu politiku vismaz trim gadiem.

Daina Tafelberga

Pelčos būs Viduskurzemes pamatskola

Īstu vajadzību gan nesaredzot, Kuldīgas novada domes sociālo, izglītības un kultūras lietu komiteja tomēr piekrita Pelču speciālo internātpamatskolu-attīstības centru pārsaukt par Viduskurzemes pamatskolu-attīstības centru.

Kā skaidro izglītības nodaļas vadītāja Santa Dubure, saņemta vēstule no Izglītības un zinātnes ministrijas, ka pieņemti grozījumi vairākos likumos un Ministru kabineta noteikumos. Tie paredz, ka izglītības iestāžu nosaukumos vairs nedrīkst būt vārds *internāts*. Ieteikts izņemt arī norādi uz speciālo mācību iestādi. Līdz ar nosaukumu jāmaina visa dokumentācija un atribūtika, un tas ir diezgan dārgi, bet valsts to nesedz.

Skolas direktore Ināra Oļena norāda, ka pirms pieciem gadiem Latvijā bijusi ažiotaža: speciālās skolas neesot piepildītas šī vārda dēļ – vecākiem esot kauns bērnus tur vest. Tāpēc jau tad daļa šādu iestāžu nosaukumu nomainījušas. „Tas tiešām ir dārgi, un, manuprāt, nav jēgas to darīt,” teic I.Oļena. „Jāmaina saturs, nevis nosaukums. Ja mēs sauktos par Pelču ģimnāziju, tāpēc vien vecāki nesāks vest bērnus. Taču likums stājas spēkā, nosaukums jāmaina, saglabājot gan internātu, gan speciālās programmas un finansēšanas kārtību.”

Kolektīvs, spriežot par jauno nosaukumu, atcerējies, ka Pelču pagasts kādreiz bijis Ievkalnu ciems. Tomēr Viduskurzeme skanot labāk, turklāt šeit mācās bērni no Kurzemes un arī tālākām vietām. Viss ar nosaukuma maiņu saistītais jāizdara līdz 1. augustam.

Daina Tafelberga

Sapulces Laidos

28. februārī 16.00 Sermītes bērnudārzā un 17.30 Laidu atpūtas centrā *Bitīte* uzņēmums *Kuldīgas komunālie pakalpojumi* rīko apsaimniekoto māju iemītnieku sapulci. Jautājumus iepriekš var iesūtīt e-pastā: kkp@kuldiga.lv vai līdz 26. februārim nogādāt Laidu pagasta pārvaldē.

Lai brauc arī no pagastiem

Rīt, 23. februārī, no 13.00 līdz 15.00 Kuldīgas daudz bērnu ģimeņu biedrība *Šūpulītis* aicina iedzīvotājus pēc apģērba un apaviem.

Biedrības vadītāja Argita Zundovska-Mediņa mudina braukt arī pagastu iedzīvotājus. Biedrības ēka atrodas Kuldīgā, Vienības ielā 55.

NUMURA CITĀTS

„Pavasaris tuvojas. Žagatas un pelēkās vārnas jau cīnās par sirdsdāmas labvēlību. Žagatas steidz izvēlēties labāko krūmu ligzdai, brīžam izceļas cīniņš dāmas un mājvietas dēļ. Vārnas sēž iecerēta koka galotnē, kur būs ligzda, konkurenti tiek padzīti un vajāti,” novērojis Ints Folkmanis.

„Kādas Saldus studentes vēlējums topošajiem deputātiem: „Priekšlikumus un lēmumus pieņemt tādus, kādus jūs novēlat saviem bērniem!”

Ko vēlētājs gaida no Eiropas Parlamenta

Līdz Eiropas Parlamenta (EP) vēlēšanām atlikušas mazāk nekā 100 dienas. Astonus deputātus no Latvijas ievēlēs 25. maijā. EP birojs Latvijā 15. februārī ar vairākiem pasākumiem Rīgā tam pievērsa sabiedrības uzmanību, kā arī žurnālistiem prezentēja vēlētāju gaidu pētījumu.

Pirmās Eiropas Parlamenta vēlēšanas notika pirms 40 gadiem – 1979. gada 12. jūnijā. Ņemot vērā gaidāmo Apvienotās Karalistes izstāšanos un politiskos izaicinājumus, šis būs svarīgākās vēlēšanas EP vēsturē.

Balsotāji savu izvēli izdarīs no 23. līdz 26. maijam, Latvijā – 25. maijā.

PĒTĪJUMS:

EP biroja Latvijā vadītāja **Marta Rībele**: „Mums ir tikai astoņi deputāti, tāpēc uz vēlēšanām jāiet mums visiem un uz Eiropas Parlamenta jāšūta paši labākie. No tā, ko ievēlēs, atkarīgs tas, kā dzīvosim tuvākos piecus gadus.” Viņa atgādināja rūgtu pieredzi, ar ko var beigties vēlēšanu ignorēšana: Anglijā tas ir *Brexit*, Amerikā – *Donalds Tramps*.

- Vēlētāju gaidu pētījums ceturto gadu rīkots tāpēc, lai labāk saprastu, kā cilvēki izjūt EP darbu. Šoreiz tas notika no 28. novembra līdz 5. janvārim.
- 250 respondentu vidū – dažādas interešu grupas.
- Pētījums rīkots nevis anketu veidā, bet kā vismaz pusstundu garas intervijas.
- Par prioritātēm iedzīvotāji nosaukuši: ES nākotni, vidi un klimata pārmaiņas, migrāciju, patērētāju aizsardzību, drošību, sociālo aizsardzību, cilvēktiesības, izaugsmi.
- Vairākus jautājumus uzdevuši eiroparlamentārieši, kuri ar šīm tēmām strādā EP komitejās. Vēlētājiem jautāts par EP uzdevumiem un lūgti ceļavārdi deputātu kandidātiem.

Providus direktore **Iveta Kažoka** secina: kopumā iedzīvotāju attieksme pret ES ir optimistiska, un ieguvumu ir vairāk nekā problēmu. Vienlaikus emocionāla pieķeršanās ES netiek izjusta, kā arī ir maza ticamība mūsu valsts iespējai EP kaut ko iespaidot.

DROŠĪBA: Latvijā un ES

Cik droši jūtaties terorisma draudu ziņā? 70% Latvijā apdraudējumu nejūt, 24% jūtas daļēji apdraudēti, 5% nejūtas droši.

Tie, kuri jūtas droši, norāda, ka Latvija nav teroristu mērķis. Tas tiek skaidrots ar mazo iedzīvotāju skaitu, valsts izmēru un ģeopolitisko nenozīmīgumu. Vairāki tomēr bažijas par atbildīgo iestāžu spēju šādus draudus novērst. Minēts valsts simtgades salūts Rīgā, kad pūļa plūsma pēc tam netika kontrolēta.

Tikai katrs piektais ES jūtoties droši, nedaudz apdraudēti jūtas 67%, bet 10% – apdraudēti.

Aptaujātie nereti jūtas nedroši, ieraugot bruņotus karavīrus Eiropas pilsētu centrā, stacijā vai lidostā, ceņš distancēties no ļaunu masām un trokšņiem, kas rada diskomfortu. Daži, baidoties no terorisma, apdomā ceļojumu plānus.

„Cilvēktiesību pārstāve no Rīgas: „Neviens te nenāks un nebombardēs, jo esam ļoti mazi – ģeopolitiski nenozīmīgs kauliņš, bet domāju, cik ļoti mūsu drošības struktūras tam būtu gatavas. Šķiet, ka nebūtu, jo mums nav pieredzes ar tādām lietām. Vienmēr šķiet, ka Latvijā nekā slikts nenotiks.”

DALĪBA EP vēlēšanās 25. maijā

Ja kaimiņš, radnieks vai kolēģis vaicātu, kāpēc vispār jāiet balsot, ko jūs atbildētu? Aptaujātie norāda uz pilsoņa pienākumu, iespēju paust viedokli un veidot nākotni, uz to, ka arī vienai balsij ir svars. Nebalsojot nav tiesību čīkstēt par politiku vai pārmaiņu trūkumu. Minēts, ka zema aktivitāte rada risku tikt ievēlētiem krieviem vai kreisajiem kandidātiem. Vairums atzīst, ka dalība vēlēšanās ir demokrātijai būtiska. Pavīd mudinājumi atcerēties PSRS laiku vēlēšanu sistēmu un demokrātijai novērtēt. Biežākie zemās aktivitātes iemesli: netic, ka kaut kas mainīsies; neredz EP deputātu darba jēgu; atmetuši cerību, ka var būt labāk, viss ir pilnīgi vienāga; uzskata, ka balsij nav nozīmes; politiķi nepilda solījumus; trūkst izsmeļošanas informācijas par vēlēšanām; ārzemēs tālu līdz iecirknim; laukos vēlētāju vairs nav; par kandidātiem nav informācijas, tikai reklāmas, kas nav objektīvas; nav e-vēlēšanu. Minēta arī pasivitāte, zema izglītība, nabadzība, kas liek domāt par izdzīvošanu; nav piederības ES; ģimenē neiecaudzina pienākumu balsot; maijā pirmajās siltajās brīvdienās jābrauc uz laukiem un jārušinas dārzā.

„Jaunieta no Latgales, strādā tūrismā: „Saņemies un ej uz vēlēšanām! Vienīgais attaisnojums varētu būt kāzas vai bēres.”

SOCIĀLĀ AIZSARDZĪBA: darba un privātās dzīves līdzsvars

Lai gan šī joma pārsvarā ir katras valsts ziņā, EP gadu gaitā pievērsies arī tai. Latvijā, salīdzinot ar vecajām dalībvalstīm, tikai 17% jūtas pilnībā sociāli aizsargāti, 41% – daļēji, bet 34% tādi nejūtas. Drošāk jūtas valsts darbā strādājošie. Par pensiju satraucas pusmūža cilvēki.

Galvenās problēmas: bailes par tuvāku un tālāku nākotni, piemēram, saslims un kļūs darbnespējīgs, izkritīs no aprites, nonāks nabadzības riska grupā; izjūta, ka pensijas nebūs, tā būs ļoti maza vai arī pēkšņi tiks *nogriezta*; algas lielums, alga aploksnē; mājokļu un pārtikas cenas, kas nav samērojamas ar algu un nozīmē izdzīvošanu, nevis dzīvošanu; dārga medicīna. Daudzi sūdzējās, ka paši vai pažiņas ir pārstrādājušies, lai varētu visu samaksāt un nebūtu jāapsver doma no Latvijas aizbraukt. Trešdaļai laika privātajai dzīvei pietiek. Tikpat daudziem līdzsvaru starp darbu un atpūtu izdodas atrast reizēm, pārējiem slodze pārāk liela. Īpaši daudz ar *nē* atbildējuši jaunākie.

Daļai darba dēļ nepietiek laika studijām, prasmju apguvei kursos, brīvprātīgajam darbam, pilsoniskajām nodarbēm. Cītur minēts, ka privātā dzīve vienmēr nav atkarīga no pienākumu daudzuma, bet gan no prasmes plānot laiku.

VIDE UN KLIMATA PĀRMAIŅAS: paradumu maiņa

Vaicāti, vai cīņa ar plastmasas atkritumiem mainījusi paradumus, ar *jā* atbildējuši piektdaļa, *daļēji* teikuši 38%, bet vairāk nekā trešdaļa tos nav mainījusi.

Paradumu maiņa galvenokārt izpaužas kā atkritumu šķirošana, mazāk tiek lietoti plastmasas trauki un iepirkumu maisiņi, tiek domāts, kā pareizāk rīkoties sadzīves situācijās, piemēram, suņu fekāliju savākšanai izmantot salvetes, nevis maisiņus. Vairāki iepērkas bezatkritumu kustības *Zero Waste* veikalos, precēm izvēlas ekoloģisku alternatīvu. Tomēr šādi veikali ir dārgi. Vienu intervētā atradusi biznesa nišu – savas un draudzeņu izlietotās PET pudeles pārstrādā auskaros.

Problēmas: aizliegumi nedarbojas, jo ātri var pielāgoties un likumu apiet; ir ierobežota iespēja atkritumus šķirot, piedāvātie veidi nav racionāli; daudz plastikāta rada pārtikas veikali, kas piedāvā ēdienu līdzņemšanai; valsts iepirkumos netiek īpaši veicināta atkritumu pārstrāde; netiek runāts, ka tipiski vides piesārņotāji ir arī vienreiz lietojamās plastikāta atslēgas viesnīcās, biļetes autostāvvietās; ir bažas, ka zaļās domāšanas dēļ preces un pakalpojumi var kļūt dārgāki; zaļā domāšana tiek iemācīta teorētiski (skolās, ar publikācijām), bet praktiski to nevar ieviest; bažas, ka plastmasas vietā parādās jauni kaitīgi materiāli.

„Rīdnieks (46–55): „Es neesmu zaļais. Varbūt pēdējos gados piedomāju, ka nevajag ņemt tik daudz tos maisiņus, bet vienalga paņemu. Bet kopumā ideju atbalstu, esmu par zaļāku vidi.”

ES NĀKOTNE: patriotisms un ieguvumi

Patriotisms (atzīme no –5 līdz +5)

ES patriotisms visbiežāk tika vērtēts ar +2 vai +3, Latvijas – ar +3 un +4, novada – ar +4 un +5. Negatīvi savu attieksmi pret ES novērtējuši 24, pret Latviju – 14, pret novadu vai pilsētu – 11 (pārsvārā rīdzinieki).

Uz negatīvo pusi vērtējums par ES mainītos tad, ja to piemēklētu korupcijas skandāli, palielinātos imigrācija, tiktu ignorētas Latvijas intereses, netiktu pildīti vēlēšanu solījumi. Parādās bailes no kara tuvuma, ES sabrukšanas draudi, vēl kādas valsts aiziešanas risks, ierobežota ceļojumu brīvība, bažas, ka uzplauktu nacionālisms vai populisms, būtu genocīds, rasu naidis, izdabāšana Krievijas interesēm utt.

Personīgais ieguvums no Latvijas dalības ES – 6% atbildēja: lai gan lielu to neizjūt, tāds ir viņu bērniem vai paziņām, jo var iesaistīties dažādos projektos.

Galvenie ieguvumi:

- pieredzes apmaiņas programmas, stipendijas, stažēšanās,
- ceļošanas brīvība,
- ES finansējums ēku un ceļu atjaunošanai,
- atbalsts laukiem,
- eiro ieviešana,
- darbs ārzemēs,
- brīva preču kustība, plašāks klāsts, eksporta un importa iespējas,
- pasargājums no Krievijas.

„Sportists no Rīgas, pēc tautības krievs: „Es neesmu ar procesiem Eiropas Savienībā saistīts tiešā veidā, tāpēc nezinu, vai, dzirdot tās himnu, raudātu. Latvijas himna jau cita lieta!”

PATĒRĒTĀJU AIZSARDZĪBA: digitālā vide

Trešdaļa atzina, ka nekad nav jutusi apdraudējumu digitālajā vidē, nedaudz mazāk par trešdaļu to jutuši vienreiz, ar 17% tas noticis dažreiz, bet 11% jutuši bieži. Apdraudējums galvenokārt izpaužas kā nevēlamas un krāpnieciskas vēstules (piemēram, e-pastā no *Nigērijas prinčiem*); kā vīrusi; uzlauzts sociālo tīklu vai bankas konts (banka naudu atdevusi); nav saņemta internetā pasūtītā prece; pēc meklējuma vietnē *Google* sākas agresīvas tematiskās reklāmas u.c. Intervētos satrauc: prasība ievadīt personas kodu vai bankas kartes datus tādās vietnēs, par kurām nav pārlicības; masveida e-pasta vēstuļu izsūtītāji; nedrošība par e-maksājumiem; uzmācīgi zvanītāji, kuri ieguvuši personas datus; interneta pārrāvumi kā terorisma forma un tā ietekme uz sabiedrības/pilsētas dzīvi.

Inguna Spuleniece, Lienas Trēdes foto (Neatkarīgās Tukuma Ziņas)

Atvaru stāsti

Atvari celti muižas laikos. Iemītnieki stāsta, ka nams būvēts tā, lai kungs dzird, ko kalpi savos dzīvokļos runā. Tagad kaimiņi viens otru var dzirdēt.

Sarkano ķieģeļu māja Atvari pašā Padures pagasta centrā savulaik bijusi muižas pārvaldnieka nams, bet padomju gados tajā izbūvēti 14 dzīvokļi, bijušas arī kopmītnes. Tagad visi dzīvokļi ir pašvaldības īpašums un Atvaru vārds bieži tiek piesaukts dzīvokļu komisijas sēdēs.

Kurzemnieks turp devās, lai runātu ar kādu kundzi, kura komisijai lūgusi ierādīt telpas citur: māja esot mitra, pašai neesot spēka sanest malku, grūti no Padures nokļūt pie ārstiem. Diemžēl durvis viņa neatvēra. Kaimiņiene mierina, ka viņai tā ir – citreiz ārā nenākot dienām. Toties savus stāstus pastāstīja divi citi kaimiņi.

Galā jātiek pašai

„Ko grib no veciem cilvēkiem? Man jau ir 81 gads. Klājas čābīgi, bet galā jātiek,” teic Aleksandra Gaule.

GRIB ISTABU IZKRĀSOT

Sieviete priecīga, ka mājas gaiteni ievilkts ūdensvads, tādēļ varot dzīvot labāk, jo no akas ne viņa, ne citi spaiņus atstiept vairs nespētu. „Man tie apsaimniekotāji varētu iedot kādu cilvēku, kas par lētu naudu istabas izkrāso. Es pati nevaru – roka lauza un ir tikai izskatam, bet nedarbojas. Viena sieviete no *Kuldīgas komunālajiem pakalpojumiem* bija atbraukusi, tai prasīju. Ai, tā viņi te atnāk, tā viņi aiziet. Kādreiz pagrabā stāvēja ūdens. Brīžiem, kad iekurināju krāsni, dzīvoju kā ezītis miglā. Tagad sākušies sūknēt ārā. Citādi jau sūdzēties nevar. Līdz

mājai atbrauc divi autoveikali. Man ir četri bērni, bet katrs savā stūrī – Anglijā, Rīgā. Tikai viena meita dzīvo kādus sešus kilometrus no manis. Viņa ar vīru atbrauc, sanes malciņu, citādi būtu švaki. Jaunajiem neko pārņemst nevaru. Ja darba nav te, meklē citur.”

DARBĀ SAMOCĪTA

Gaules kundze *Atvaros* dzīvo 20 gadu: „Atnācām, kad mūs izmeta no *Dzīlnām*. Tur 20 gadus slaucu govīs, divus gadus bez nevienas brīvdienas nostrādājām. Vīram teicu, ka vairs nav spēka. Tagad viņš ir miris. Man veselība sabiegtā: kājas sāp, mugura un rokas arī. To jau zina tikai tie, kuri ar govīm strādājuši.”

Jautāta par īres līgumu un maksu, Aleksandra nopūšas: „Līgums ik pēc

diviem gadiem jāpagarina. Varēja taču mūs, vecus, nemocīt. Par īri jāmaksā dārgāk nekā otrajā stāvā, kaut gan dzīvoklis mazāks. Es jau daudz neņemos – maksāju, kas jāmaksā. Lai arī katra kapeiciņa no pensijas jākrāj, nekādu pabalstu man nav, tomēr var iztikt.

Man visa pašlāvība tikai uz Dievu. Es tik ļoti ticu un ceru, ka varēšu dabūt kādu istabiņu pilsētā pie Katrīnas baznīcas. Ļoti gribu uz baznīcu iet regulāri. Manā dzīvoklī varētu nākt jaunāki un darbīgāki, te arī dārziņu var dabūt. Dzīvi pieņemtu tādu, kāda tā ir. Vienīgais priecīgs – *Kristīgais radio*. Sunīša nav, kaķīša arī ne. Kaimiņiene nomira, palika kaķītis. Lai arī mēs viņu barojām, varēja redzēt, ka dzīvnieciņš nīkst nost. Bērniem teicu, ka dzīvniekus neņemšu.”

Ši ir vienīgā ūdens ņemšanas vieta visā mājā – krāns gaiteni. Lai tiktu pie ūdens, jāiziet tikai no dzīvokļa un vairs nav jāmēro ceļš līdz akai.

„Cienu visu, kas ar mani noticis”

Zigurds Petrovičs laipni aicina dzīvoklītī, kam atsevišķa ieeja. Pats saka, ka par savu darbu mūžu nav jākaunas. Viņš ilgus gadus pagastā strādājis pašvaldībā, tagad ir apkures ierīču operators *Kuldīgas siltumtīklos* jeb kurinātājs.

VAJADZĪBU NETRŪKST

„Šurp atnācu no jaunās mājas 2015. gadā. Apkure ļoti dārga, tādēļ arī pārcēlos. Dzīve te man ļoti patīk. Vienīgi ar komunālajiem jau trešo gadu runāju par ūdens ievilkšanu. Tāme jau uztaisīta, biju gatavs maksāt no savas naudas, bet mani atrunāja: pusi maksā īrnieks, pusi komunālie. Pērn man tādas naudas nebija. Kad nopelnīšu atkal, tad mākšos viņiem virsū,” sola Z.Petrovičs.

Viņš atzīst, ka īrnieki paši vainīgi. Mājai būtu daudz darāmā, bet parādi lieli, uzkrājuma nav. Agrāk pagasta padome piedāvājusi ūdeni dzīvokļos ievilkāt ar īrnieku līdzmaksājumu. Tad iemītnieces teikušas, ka nevajagot, – cik tad tālu līdz akai aiziet. Tagad, kad gadi nākuši klāt, aprūpētājam ūdens spaiņi jānes uz otro stāvu.

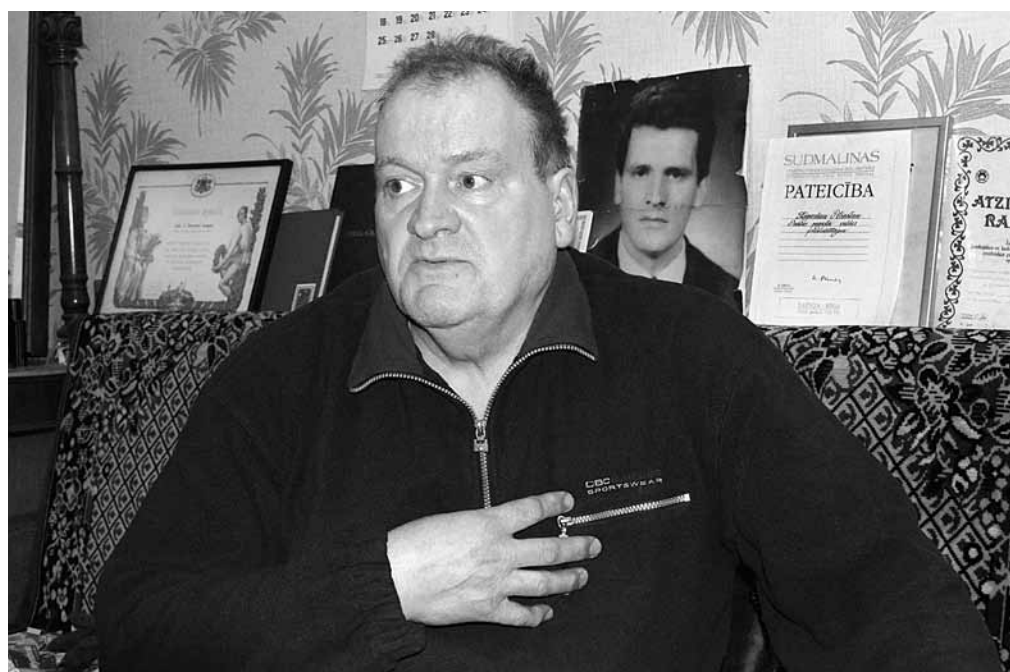
Zigurda kungs uzskaita: „Kādreiz te gāja traki: īrnieki dzēra un ņēmās, pašvaldības policija pie sliedīša dežurēja! Tagad viens nonācis apcietinājumā, pārējie īrnieki pārsvarā ir pensionāri. Es vienīgais topošais – vēl pieci gadi. Ziemā strādāju, vasarā jāiet ganos, kā smejos, – jāmeklē cits darbiņš.”

KĀ DIPLOMĀTISKAIS KORPUSS PIE NABES ATPŪTĀS

„Es te kārtāju dokumentus un savācu atzinības rakstus par iepriekšējiem darba nopelniem. Ļoti lepojos ar Raimonda Paula parakstīto,” Z.Petrovičs iegrimst atmiņās par 1994. gadā Kuldīgā rīkoto pasākumu *Zinģe*, kura tapšanā arī viņš roku pielicis. „Pauls braukāja skatīties vietas, kur organizēt. Es biju pagasta vecis, draugos ar Edgaru Goldmani, kurš kultūras lietas rajonā organizēja. Viņš savukārt bija labos draugos ar Paulu. Tikāmies pie Nabes ezera: Pauls ar melnu *Volvo*, es ar *zapiņu*. Rādīju viņam unikālu vietu – deviņu hektāru pļavu. Izvēlējās tomēr Pārventu. Kā todien gāza lietus! No sešiem rītā līdz diviem naktī. Tādēļ jau pasākumu neatceļa.

Pārventā atpūtās tauta, bet pieteicies bija arī diplomātiskais korpus. Pauls man saka: ko viņi, visādi ārzemnieki, klausīsies tās latviešu dziesmas. Izklaidēsim viņus citur, te smuka vieta, te varēs pabarot. Kempings toreiz piederēja Ventspils tirdzniecības ostai. Nākamajā dienā biju prom pie direktora. Viņš saka: „Kāda runa! Ņem kempingu bez maksas!”

Lai arī *Lejaskurzeme* pamazām plēnēja ārā, plītis ēdnīcā vēl bija, saimnieci arī sarunāju. Cūkas liemeņus atvedām no Rudbāržiem. Divas cūkas varēja *zapiņā* salikt. Divas saimnieces divas dienas galdu taisīja. Pieteicās un dalības maksu samaksāja 160 diplomātu, bet,

Zigurds Petrovičs, būdams nama vecākais, beidzis īpašumu pārvaldnieku kursu.

kad atbrauca, tad ar visu pavadošo personālu sanāca kādi 320. Viss jau bija plānots ārā, jo zālē vairāk nekā 50 uzņemt nevar, galdu gan uzklājām iekšā. Tur bija milzīgs ozolkoka biljarda galds, nosedzām ar lina galdautiem. Viss skaisti, bet vēl vismaz 250 cilvēku ārā lietū. Tad nu teicu, lai ņem ēdienu un izvietojas pa istabiņām, pa terasēm. Pusstundas laikā visi atrada, kur palikt. Beigās arī Birkavs ar svītu atbrauca.

Kad diplomāti iesila, tad lietū spēlēja futbolu. Nāca iekšā, pie kamīna izžāvēja zeķes. Pēc tam

visa tā armāda devās uz Kuldīgas pilskalnu, kur viņiem rādīja, kā tautiskā garā svin Jāņus. Man kā saimniekam bija jāpavada. Ar *zapiņu* nedrīkstēju ceļu rādīt – man bija sagādāta *Volga*. Pēc dancošanas visus diplomātus bija grūti sasaukt. Visilgāk meklēja Francijas vēstnieku.”

Inguna Spuleniece
Lailas Liepiņas foto

Lappuse tapusi ar Kuldīgas novada pašvaldības līdzfinansējumu.

Mīliet sevi un savus matus!

Vai kāds ir paskaitījis, cik Kuldīgā frizētavu? Burve atrodas Liepājas ielas 38. nama 2. stāvā pa labi. Izkārtne redzama, tikai ieejot pa ārdurvīm. Mobilo reklāmas stendu nonest līdz ielai ne vienmēr esot laiks, ja apmeklētāji jau paguvuši ierasties. Reizēm darba pietiekot līdz pat melnai naktij, saka pati burve INGA ĶEZBERE.

Frizētavas nosaukumam iedvesma nākusi no reiz ārkārtīgi populārās franču filmas, kurā galveno – meža meitas Ingas – lomu atveidoja Marina Vladi.

KĀ KLŪT PAR FRIZIERI

Pēc 8. klases Inga nav zinājusi, ko īsti vēlas, tādēļ mācības turpinājusi vidusskolā. Vēlāk sapratusi, ka grib būt friziere. Vienīgā vieta, kur to varēts apgūt, bijusi Rīgas 34. profesionāli tehniskā vidusskola. Lai tur uzņemtu, bijis vajadzīgs sadzīves pakalpojumu kombināta (SPK) nosūtījums, kas apliecina, ka Kuldīgā Ingu pēc tam ņems darbā. Tādu *pa blatu* dabūjusi vēl viena meitene. I.Ķezbere atceras: „Mācības ilga gadu. Togad plaša profila (vīriešu un sievietes) frizieru negatavoja – vajadzēja izvēlēties vai nu vienu, vai otru. Izvēlējos sievietes. Vīriešu frizēšanu apguvu vēlāk. Mācīties likās interesanti, bija arī mākslas vēsture. Tikko var sākt runāt par cilvēces kultūru, jārūnā arī par frizūrām – jau senajā Divupē un Babilonijā. Pēc pavasara prakses notika eksāmens: griezumus un frizūras. 1981. gadā griezumus bija tā sauktais jaunais sasons. Tā nav frizūra, bet griešanas tehnika – plauksta pret plaukstu. Tad iegūst šķipsnas, kuru garums atšķiras par milimetriem, un veidojas gradācija. Modē tolaik bija arī visādas bizes. Sapinu modelei no apakšas uz augšu kā gliemežī un uz pieres izveidoju lielu loku. Dabūju augstāko novērtējumu.”

Jauno sasonu Inga aizvedusi uz Skrundu – Kuldīgā vajadzējais tikai vienu meistari, un vieta tikusi tai ar *blatu*. Skrundā friziere tieši bijusi vajadzīga, tā divus gadus ar autobusu 6.15 Inga devusies uz darbu, jo rīta maiņa sākusies septiņos, bet vakara maiņa beigusies 19.00. „Pie mums brauca Padomju armijas garnizona virsnieku sievas, nāca Skrundas vadošās dāmas. Kliente bija arī izpildu komitejas priekšsēdētāja, kurai mani pakalpojumi patika, un es kā jaunā speciāliste dabūju dzīvokli vecā mājā.”

VIENMĒR KAS JAUNS

1988. gadā Inga no SPK aizsūtīta uz frizieru-modeļtāju jeb tagad matu stilistu kursiem Mežaparkā, pēc pusegada ieguvusi diplomu. 1989. gadā pienācis pēdējais (toreiz to vēl nav zinājušas) Latvijas PSR frizieru un kosmetologu konkurss, kurā piedalījušies labākie meistari no visām pilsētām. Inga pārstāvējusi Kuldīgu, pašai bijis jāmeklē modeļus, kuriem SPK šuva tērpus.

„Tas bija mans pirmais izgājiens arī vizāžistes amplūā, kaut piespiedu kārtā. Kosmetoloģe Mude (Mudīte Freimane – aut.) pati bija konkursa dalībniece, un viņai nebija laika palīdzēt ar meikapu, tādēļ modelei acis krāsoju pati. Mude paskaitījis un noteica: „Tādas mālu bedres jau ir, bet labi.” Toreiz kuldīdznieces tikušas uz visiem pjedestāla pakāpieniem: Mudīte bijusi labākā kosmetoloģe, Inga ieguvusi 2. vietu pamatsastāvā, bet Marike Smirnova – 3. vietu starp jaunajiem meistariem.

Vēlāk Inga pārcēlusies uz Rīgu un strādājusi prestižajā *Kolonnā* Lāčplēša ielā. Bet Rīgā nav bijis īsti, kur dzīvot, Ingai arī nav patīcis, ja viņai kāds ir priekšnieks. Atgriezusies Skrundā un vienlaikus

Sanktpēterburgas skaistuma festivālā *Nevskiye berega* 2017. gadā.

strādājusi Kuldīgas salonā *Kolibri*.

„GRIBU MĀCĪTIES!”

Pērn viņa iestājusies *Unastyle* stila un imidža skolas pirmajā eksperimentālajā intensīvo mācību grupā. Parasti mācības ilgstot 12 mēnešus, bet šoreiz kurss jāapgūst septiņos mēnešos. „No janvāra līdz augustam ceturtdienās un piektdienās braucu uz Rīgu. Mācību maksa – 205 eiro mēnesī, nerēķinot ceļu un citus izdevumus. Modeļi jāmeklē pašām, bet skola nodrošināja materiālus un prakses vietas. Bija gan krāsu mācība, gan uzņēmējdarbība, gan apģērbus stils, gan meikaps. Arī vēsturiskais, sākot ar 20. gadsimta 20. gadiem.” Priekšpusdienā

Dziesmu svētku tautas tērpu modes skatē Inga pinusi bizes Ancei Krauzei.

sakārtot. Bijām grimēt dalībniekus Olgas Dreģes jubilejas koncertā, operā, Mārtiņa Freimaņa piemiņas koncertā Aizputē un citos pasākumos,” stāsta Inga.

TV pasākumiem tiek grimēti arī vīrieši. Viņiem uz sejas uzklāj pūderi, lai ādas toni līdzinātu un starmešu gaismā un karstumā tie nespīdētu kā speķa rauši. Tāpat *iesiti vaigus* – uzklāj tumšāku toni, lai seja kļūtu vīrišķīgāka. Pabeigtu grimu apsmidzina ar speciālu šķidrumu, lai tas turētos.

Inga uzzinājusi un prakse pārbaudījusi daudz interesanta. Piemēram, kā atšķirīgu krāsu acu ēnu ietekmē šķietami mainās cilvēka paša acu krāsa. Viens no grimu veidiem bijis *Podiums*. Tā jau ir augstā mode, kam jābūt pamanāmai no trīs metru attālumā. Obligātās sastāvdaļas – pērlītes un efektīgas mākslīgās skropstas, kas jāpērķ pašām kursantēm. Nosačījums – grimis ne augstāk kā 2 cm virs uzacs un ne zemāk par vaigu kaulu.

NEKAS MŪS NEAPTURĒS

Īpaši atmiņā palikusi diena, kad divas meitenes aizsūtītas Andra Gaujas filmas uzņemšanas laukumā palīdzēt grimēt cilvēkus masu skatā – zaļumballē. Dalībnieki saņēmuši norādījumu uz balli ierasties sagērbti, grimējušies un safrizējušies. Diena bija jauka, un skaņojums lielisks, un kompānijas pēc turp aizbraukušas visas sešas meistarēs. „Labi, ka tā, jo 150 dalībnieki bija atnākuši nefrizēti un nekāroti – tikai tērpi atbilda situācijai. Visas metāmiēs šo baru grimēt un frizēt. Vīriešiem, kuriem bija gari mati, pinu bizes – arī Dambim (Raimondam Lagimovam – aut.) no grupas *Inokenījs Mārpls*. Tikām ar visu galā,” atceras Inga.

Viņa apguvusi individuālās krāsas noteikšanu jebkuram klientam: nomaskēju zilumu uz rokas. To redzot, palīdzību lūdza arī dažas citas dāmas ar līdzīgām problēmām. *Mrs. Top of the World* dalībniecei no Indijas palīdzēju arī frizūru

Rezultātā zināms, kādi toņi precīzās niansēs piestāv. Tad krāsu *špikertī* var nēsāt līdz somiņā un lietot veikalā, lai noteiktu, kāda toņa blūzīti piepirt pie svārkjiem, lai tā ideāli piestāvētu sejai. Tirkīza zilais esot universālais – piestāvot visiem. Inga atklāj, ka ir tāda jauka lieta kā *liftinga meikaps* – nevajagot nekādu botoksu. Seja izskatās starojoša, grimis vizuāli visu izlīdzina un noslēp grumbas. Skaisti izskatās, ja viss ir harmonisks. Latvijas labākie vizāžisti tieši Baltijas sievietēm izstrādājuši kosmētiku, kas ar roku darbu tiek ražota Francijā. Eksāmenā vajadzējis veidot dienas, vakara un podiuma meikapu, un Inga tikusi galā.

ARĪ PRETĒJAIS

Pēc tam I.Ķezbere pie pedagoges Aigas Židovas mēnesi apguvusi teātra grimu un specefektus. Tas nozīmē: puisi ar grimu pārveš par meiteni un otrādi, jaunu cilvēku novecināt, izmantojot arī speciālu ziedi, kas gludu ādu savēl grumbās. Viens no mācību uzdevumiem – izveidot *plīkgalvjus*, nenoskujot modeļu krāšņo matu rotu. Darbietilpīgi, bet rezultāts pārlicenošs.

Viņa apguvusi arī šķietami atbaidošu lietu – ar grimu izveidot rētas un apdegumus. „Tas bija ļoti interesanti – apdeguma, apsaldeģuma un plēstas brūces uz manas delnas virspuses. Šim nolūkam izmanto gan šķidro silikonu, gan daudz vienkāršākas lietas. Traumētas ādas imitācijai izmanto miltus, vazelīnu un vēl šo un to no virtuves plaukta. Man ir arī mākslīgo asiņu recepte, kurā veicušiu korporatīvās ballītes un citi jautri pasākumi, kur tas būtu tieši laiki.”

„Arī profesionālā matu kosmētika dalās pēc cenas – tāpat kā auto tirgus. Ir savi „Ferrari” un opeži.”

„Matu griešanu un krāsošanu nevar atstāt uz pēdējo dienu, lai negadītos vilšanās.”

FRIZIERA PROFESIJU VAR APĢŪT:

- Rīgas Stila un modes tehnikumā,
- Profesionālās izglītības kompetences centrā Liepājas Valsts tehnikums,
- Dobeles Amatniecības un vispārizglītojošā vidusskolā,
- Jelgavas Amatu vidusskolā,
- Daugavpils tehnikumā,
- dažādosursos.

PIEMĒRS. JA GRIBI TIKT PIE SKAISTI BLONDIEM VAI MODERNI PELĒCĪGIEM MATIEM:

PIRMAIS VARIANTS. Vari izpildīt sešus solus: frizētavā matus balina – 45 minūtes, apstrādā ar vieglo gaišinātāju – piecas minūtes, saudzīgi tonē – piecas minūtes, atjauno struktūru – desmit minūtes (pudele 45 eiro), mazgā ar speciālu šampūnu, izziež ar matu masku, kas tos baro un tiem piešķir spīdumu – desmit minūtes. Pēc tam griež un veido. Tas, protams, nav lēti.

OTRAIS VARIANTS. Nopērc veikalā vienu balinātāja pudeli, iesmērē matos un pēc instrukcijā norādītā laika izmazgā! Ātri, vienkārši un lēti. Skaties, kas sanācis: balts, dzeltens vai oranžs.

IZVĒLIES LABĀKO VARIANTU, JA GRIBI, LAI MATI IR BALTI, VESELĪGI UN – GALVENAIS – VĒL TURAS KLĀT!

IEDVESMOJAS NO PASAULES

Vairākus gadus Inga braucot uz Londonu, kur oktobrī notiek izstāde frizieriem *Salon International* – kā *Baltic Beauty* Rīgā. Tur varot smelties idejas, iepazīt jaunākās tendences, nopirkt kādu instrumentu: loku šķēres, matu mašīnu, veidošanas suku. Tur lētāk nekā Rīgā, un esot arī tādas lietas, kas līdz Latvijai nemaz neatnāk. 2017. gada rudenī Inga bijusi Sanktpēterburgas skaistuma festivālā *Nevskiye berega* (*Nevas krasti*). „Tas ir iedvesmojoši! Notiek konkursi frizieriem un vizāžistiem. Latvijas komanda, ar ko biju kopā, toreiz kopvērtējumā ieguva 3. vietu un daudzus kausus.”

BEZ STEIGAS UN AR KVALITĀTI

„Man patīk strādāt bez steigas. Apmeklētājus pierakstu tā, lai vienlaikus salonā nav vairāku klientu un visu laiku un uzmanību varu veltīt tieši šim cilvēkam,” atzīst friziere. „Ja cilvēks grib ar mani parunāt, uzklaušu. Ja ne, klusējam abas.” Līgavas nāk konsultēties, kā lielajā dienā izskatīties satriecoši. Dāmas nāk arī laikus izmēģināt svētku frizūru. Matu griešanu un krāsošanu nevar atstāt uz pēdējo dienu, lai negadītos vilšanās, saka Inga. Viņa lieto produkciju, kas nav lēta, toties ir laba. „Runājot par cenu un kvalitāti – vai zini, ka vienā firmā viena rūpnīca ražo krāsas profesionāļiem, bet pavisam cita – plašam patēriņam veikalos?” jautā Inga. „Profesionāļiem krāsas ir koncentrētas, spēcīgākas, līdz ar to noturīgākas. Tās domātas tiem, kuri labi zina, ko un kā dara. Veikaliem paredzētās speciāli nav tik noturīgas: lai tās var ātrāk nomazgāt, ja kas izgājis greizi, un arī tāpēc, lai cilvēki tās pirtu biežāk. Profesionālā šampūna pudele maksā ap 30 eiro. Bets to nevajag daudz, un es arī zinu, kāds būs rezultāts. Klienti to ievēro un ir ļoti apmierināti. Bieži viņi man saka: „Vai, kādi tev smuki zīdaiņi un mirdzoši mati sanāca! Man mājās gan tādi nekad neiznāk.””

Alise Volanska, Ingas Ķezberes arhīva foto

Izzināt vēsturi

Trīs Skrundas vidusskolas meitenes pērn jūlijā piedalījušās Latvijas televīzijas raidījuma *Vēstures skolotājs* filmēšanā. Viņas stāsta par divu dienu ekspedīcijā pieredzēto, kad ar praktiskās arheoloģijas palīdzību bija jāatklāj Latvijas vēsture.

Meitenes uzklaušu, kādas neprecizitātes pieļautas un kādas izvēles bijušas pareizas uzdevumā par seno tirgošanos.

Skrundas komandu pārstāvējušas 11. klases skolniece Elīza Janvāre un Žaklīne Eičina un 10. klases audzēkne Erika Uļjanova. Skrudniece vārījušas putru, mēģinājušas izveidot māla podus, devušas izbraucienā ar vienkoča laivu. Filmēšana notikusi Āraišu ezerpilī, bet TV ekrānos šī *Vēstures skolotāja* sērija bija redzama 30. oktobrī. Astonpēs ekspedīcijās pa visu Latviju raidījums ekoja no 9. gadsimta līdz pat 1991. gada barikādēm.

PIEKRIST IZAIČINĀJUMAM

Elīza stāsta: „Tā kā 10. klasē piedalījos LTV raidījumā *Gudrs, vēl gudrāks*, skolotāja Inesei Pickainei tika atsūtīts aicinājums piedalīties jaunā raidījumā. Izaicinājumu pieņēmu: dienas laikā izdomājām un uzfilmējām video, aizpildījām anketu, 30 sekunžu garā video parādījām, ko vēstures lauciņā Latvijas teritorijā vēlētos izpētīt, kā arī iepazīstinājām ar komandu. Pēc neilga laika no televīzijas saņēmām telefona zvanu ar informāciju, kur un kad tiks filmēts. Tā kā nezinājām, uz ko esam *parakstījušās*, darījām visu, ko varējām.”

Elīza Janvāre: „Tā kā nezinājām, uz ko esam parakstījušās”, darījām visu, ko varējām.”

Meitenes devušas pārgājienā, mēģinājušas uguni iekurt bez sērķociņiem, berzt graudus, ugunskurā cept plāceņus. Žaklīne piebilst: „Lasījām Jāņa Apala grāmatu *Āraišu ezerpils*. Gatavojāmies nopietni. Braucām pie dabas, lai saprastu, kā cilvēki agrāk spēja dzīvot bez vienkāršiem sadzīves priekšmetiem, lasījām grāmatas un internetā meklējām atbildes, kas taja laikā notika.”

FILMĒŠANAS AIZKULISES

Elīzai filmēšanas dienas patikušas: „Pirmā beidzās tikai ap vienpadsmitiem vakarā. Bija interesanti redzēt visu, kas notiek otrpus televizora ekrānam: dzirdēt režisores norādījumus, klapītes sīšanu ar plaukstām, arī īpašo televīzijas terminoloģiju. Kaut arī raidījums parādīts oktobrī, pirmajā filmēšanas dienā 24. jūlijā bija ļoti karsts laiks – ap

30°. Bija arī jāspēlē sena spēle, kurā ar koka bomi jāskraida pa plavu un jāsit koka ripa, un tas nemaz nebija viegli.” Visvairāk Elīzu pārsteidzis tas, ka divās dienās safilmētais materiāls iespiests 30 minūtes.

Par piedzīvoto stāsta arī Erika: „Filmēšana bija ļoti nogurdinoša, tāpēc ka bija vasaras vidus un ļoti karsti. Pie kamerām neesmu pieradusi, un bija mulšinoši atrasties tām otrajā pusē. Viss notika ļoti organizēti, tomēr procesā trūka radošuma. Pārsteidza tas, ka netika dotas norādes, kā uzvesties, ko darīt. Visā pašam jāsaprot, tāpēc filmēšanas gaitu bija grūti izprast.”

Arī Žaklīni šis process pārsteidzis: „Tas bija sarežģīti, jo daudz tika pārfilmēts un jutām lielu nogurumu, bet kopumā šajā jautrī. Sapratu, ka tas ir rūpīgs un atbildīgs darbs.”

PIEDZĪVOJUMS, KO NEAIZMIRST

Elīzai dalība raidījumā devusi jaunu pieredzi un zināšanas: „Varējām izmēģināt to, kas nekad nebija darīts. Āraišu ezerpilī nebija bijušas, bet pēc raidījuma filmēšanas ne tikai uzzinājām faktus par šo vietu, bet arī varējām savām rokām pagatavot māla traukus, ugunskurā izvārtīt putru un izbraukt ar vienkoču pa Āraišu ezeru. Noteikti šajā raidījumā gribētu piedalīties vēlreiz, jo tā visa bija *ļaina* pieredze un jautras filmēšanas dienas.”

Erika piebilst: „Ja kādam patīk brukt ar parastu airu laivu, nekādā gadījumā neiesaku brukt ar vienkoči, jo ar parasto ir daudz ātrāk un vienkāršāk. Bet piedalīties raidījuma tapšanā bija interesanti.”

Žaklīnei raidījums devis pieredzi, kā ir būt aktierim, kā notiek filmēšana: „Uzzināju arī to, kā cilvēki iepriekš dzīvojuši, cik daudzveidīgi darbojušies, lai izgatavotu saimniecībā noderīgas lietas.” Meitenes ikvienam iesaka nebaidīties no tādējiem izaicinājumiem, kas dod vērtīgu pieredzi.

Anna Bivbāne
Elīzas Janvāres arhīva foto

BALTAIS UN SARKANAIS TERORS. Kur patiesība?

„Ja kāds domā, ka Latvijas Neatkarības karu 1919. gadā pilnībā izpratīs, tas maldās,” tā Kuldīgas novada muzeja seminārā par notikumiem pirms simt gadiem atzina Latvijas Kara muzeja starpkaru nodaļas vēsturnieks Kristaps Pildiņš.

Arī novada muzeja pētnieks Pēteris Pabērzs uzsvēra, ka šis bija skarbs laiks, kad starp lieliniekiem un baltvāciešiem notika militāra un politiska cīņa par nesenu proklamēto Latviju, turklāt ne viena, ne otra spēka plānos neietilpa brīva valsts. Bet pa vidu atradās latvieši, kuri visi par brīvību cīnījās, aizstāvot gan baltvācu, gan lielinieku, gan savas idejas. Pret iedzīvotājiem un viena vai otra spēka piekritējiem tika vērsti te baltais, te sarkanais terors.

Kas ir Latvijas Neatkarības karš?

Par to, kad Neatkarības karš sācies, zinātnieki vēl aizvien strīdodoties: vieni runā tikai par karadarbību, kas sākās 1918. gada decembra beigās, bet Kristaps Pildiņš pārstāv uzskatu, ka tas aizsācies jau novembrī, kad valsts bija proklamēta un sākusies galvenokārt politiska cīņa par neatkarību.

Šī kara pirmais posms beidzies 1919. gada maijā ar lielinieku izdzīšanu no Rīgas.

„Tas, ka vācu varas apstākļos proklamējām savu valsti, uz pārējās pasaules fona neko nemainīja. Latviešu politiķi sākumā draudošās briesmas neapzinājās – neuzskatīja par vajadzīgu valsts aizstāvēšanai veidot savu armiju, jo šeit bija vācu karaspēks un varas struktūras bija vāciešu rokās. Galvenais, ko latviešu politiķi centās, bija pārņemt varu no iekšienes, nedomājot par ārējiem ienaidniekiem.” K.Pildiņš stāstīja, ka pirmā izveidota Iekšlietu ministrija ar miliciju tās paspārnē.

Vienlaikus ātri samilza situācija padomju Krievijā, kur izveidota Padomju Latvijas valdība, tās vadītājam Pēterim Stučkam uzdodot varu pārņemt. Latvijas sarkanie strēlnieki robežu pārgāja decembra sākumā. Tikai tad izveidota Aizsardzības ministrija. Ministrs Jānis Zālītis neka vējoties parakstīja līgumu par Baltijas landesvēra (Zemessar-

Latvijas Kara muzeja vēsturnieks Kristaps Pildiņš: „Baltā terora laikā Rīgā pietika, ja sievietei galvā bija sarkans lakatiņš. Par to viņu varēja nošaut.”

dzes) izveidi, lai aizstāvētos pret padomju spēkiem. Tajā vajadzēja būt 18 latviešu rotām un trīs artilērijas baterijām, septiņām vācu un divām landesvēra rotām, arī vienai krievu rotai. Latvieši spēja noformēt tikai trīs rotas: Cēsu, Rezerves virsnieku un Studentu. Vācu spēki bija pieredzes bagātāki un vairāk bruņoti, bet ātri vien motivācija cīnīties bija krietni zudusi.

Pagaidu vara 2. janvārī Rīgu pameta un devās uz Liepāju, jo strauji tuvojās lielinieku spēki, kas pēc Rīgas ieņemšanas 3. janvārī devās Kurzemes un Zemgales virzienā. 5. janvārī Cēsu rotas komandieris Oskars Kalpaks visus latviešu spēkus apvienoja vienā bataljonā, kuru pats arī komandēja. Mazais karaspēks no Rīgas atkāpās līdz pat Ventas līnijai pie Skrundas, bet pēc tam lielinieku karaspēku atsita,

atgūstot Lēnas un Rudbāržus. Vācu trieciengrupa rīkoja reidus Kuldīgā. Skrundas atbrīvošanā 29. janvārī iesaistījās visi spēki, arī vācu. Kauja ilga trīs stundas, un tā uzvarēta latviešu straujā uzbrukuma dēļ.

Februārī militāra aktivitāte Kurzemē notika vairs tikai pie Kuldīgas un Ventspils, kas pa brīdīm tika atgūtas un zaudētas. Tad jau pret 12 000 lielinieku Kurzemē stājās 7800 vīru karaspēks, kur vācieši vēl aizvien bija vairākumā.

Diemžēl liktenīgajā 6. martā, kad notika kauja pie Airītēm, lieliniekiem palīdzēja biežā migla. Latviešu bataljona vienības devās lieliniekus vajāt, bet miglā nejauši sastapās ar vācu vienībām, un viens otru noturēja par ienaidniekiem. Lielākais pārpratumā kaujas zaudējums bija tas, ka krita O.Kalpaks, Studentu rotas komandieris Nikolajs Grundmanis un citi virsnieki.

K.Pildiņš noliedz sazvērēstības teoriju, ka tas darīts tīšām, lai atbrīvotos no latviešu virsniekiem: „Kalpakam un Grundmanim noteikti nevajadzēja šajā kaujā iesaistīties, bet tolaik bija ierasts, ka virsnieki kareivjus veda uzbrukumā. Arī sava rakstura dēļ viņi to darīja.” Bataljona pārņēma Rezerves virsnieku rotas komandieris Jānis Balodis. Stučkas valdība no Rīgas padzīta 22. maijā.

Varēja arī nebūt lielinieki

Grāmatu un žurnālu tirgotāja Gotlība namā Baznīcas ielā 14 esot iekārtotas lielinieku kazarmas, kurās landesvērs iebrucis agrā rītā.

Visi kareivji izdzīti sētā tādi, kā stāv, un šauti bez tiesas un uzskaites. Lielinieku piekritēji nošauti arī citās Kuldīgas vietās: pie baptistu, pie pareizticīgo baznīcas, cietuma pagalmā. Padomju gados runāts, ka Gotlība sētā bojā gājuši vismaz 300 cilvēki, bet sarkani noskaņotais dzejnieks Linards Laicens 1919. gadā runājis par 500 upuriem. Asinis pa ielu esot tecējušas līdz Alekšupītei, savulaik stāstījuši aculiecinieki.

Kāda kundze seminārā izstāstīja savas mātes atmiņas. Viņai bijuši 15 gadi. Kad šaušana beigusies, abas ar savu māti gājušas meklēt brāļi, ko laimīgā kārtā starp upuriem nav atradušas. Toties redzējušas lielas līķu kaudzes. Kāds cits zināja teikt, ka viens kuldīdznieks gājis garām un paskatījies pa vārtu šķirbu. Arī viņš ierauts iekšā un nošauts. Savukārt citu nodevis paziņa, ar kuru nav varēts sadalīt jaunkundzes uzmaniību, – tā viņš esot novācis sāncensi. P.Pabērzs pastāstīja, ka sarkanā terora laikā Kuldīgā un tās apkaimē nogalināti 34 cilvēki, savukārt baltā terora upuru skaits precīzi nav zināms – ticamāks esot nepilni 140. Annas kapos varētu atdusēties ap 60 cilvēku.

Cīņas ap Kuldīgu

Kuldīgas novada muzeja pētnieks Pēteris Pabērzs: „Pētīt tādu notikumu, kurus valdošās varas izmanto savā propagandā, ir ļoti sarežģīti.”

Kuldīgā lielinieki sāka darboties jau 1918. gada nogalē, kad pēc Pirmā pasaules kara šeit izvietoto vācu karavīru rindās sākās atslābums, stāsta Pēteris Pabērzs.

SĀKAS REPRESIJAS

Alsungā un Kuldīgā puslīgāli darbojās Latvijas Sociāldemokrātu partijas biedru pulciņi, janvārī šeit notika partijas Kurzemes nodaļas otrā konference, kad nolemts organizēt kaujas vienības un sagādāt ieročus, lai, tuvojoties Sarkanajai armijai, sagrābtu svarīgus objektus. 21. janvārī liela daļa vācu iedzīvotāju un karavīru Kuldīgu atstāja. Līdz 27. janvārim lieliniekiem pārņemt varu pilsētā tomēr neizdevās. Iespējams, tāpēc, ka vācu armijas daļas bija tuvumā: Aizputē un Ķoniņciemā. Tās jebkurā laikā varēja ierasties pilsētā, un reidi arī notika. 26. janvārī 70 vācu karavīru iebruka Kuldīgā, lai atbrīvotu cietumā ieslodzītos gūstekņus un apcietinātu visus strādnieku kārtas domniekus.

Kad Kuldīgā ieradās sarkanie strēlnieki, pret iedzīvotājiem sākās represijas – sarkanais terors. Nogalināti 14 cilvēki, no kuriem deviņi bija vācu kolonisti, viens – vācu bēglis, bet kāds kurpnieks Timma vainots, ka ir landesvēra karavīra tēvs, bijis arī kāds 17 gadus vecs jauniešs u.c. Apkārtne nogalināti vēl 20 kolonisti – par to, ka 1915. gadā palīdzējuši uzbrūkošajam vācu karaspēkam.

ATBILD AR TO PAŠU

Landesvērs Kuldīgu ieņēma 13. februārī. Lielinieki vairākkārt centās pilsētu atgūt, bet neveiksmīgi. Un tad sākās baltais terors pret lieliniekiem, kas izplatījās arī citās pilsētās – tika nošauti Padomju Latvijas idejai lojāli cilvēki: miliči, sarkangvardi, Latvijas Sociāldemokrātu partijas biedri no pilsētas un apkārtnes, tostarp Alsungas, arī atbalstītāji, bojā gāja pat nejauši garāmgājēji.

Vēlāk padomju varai šī bija ērta vēstures lapaspuse, lai landesvēra pastrādāto uzsvērtu un pārspīlētu. Tomēr tika noklusēts, ka pirms tam līdzīgi rīkojās lielinieki, ieņemot nesenu proklamētās Latvijas teritoriju un pret vācbaltiešiem izvēršot sarkano teroru.

JĀPIEMIN VISI

Tagad par balto teroru Kuldīgā, kas notika februārī pirms simt gadiem, liecina tēlnieces Līvijas Rezevskas 1976. gadā izveidotā piemiņas siena Gotlība sētā (1905. gada parka malā pie Baznīcas ielas). Semināra dalībnieki aizrādīja, ka novārtā atstāta gan šī vieta, gan radinieku neapglabāto upuru kapavieta Annas kapos.

Novada domes kultūras nodaļas vadītāja Dace Reinkopa teicās to ņemt vērā: „Gan sarkanajā, gan baltajā terora bojā gājušie cīnījās par brīvību, tikai katrs savā izpratnē. Visi ir pieminēšanas vērti. Varas un robežas tobrīd mainījās tik lielā amplitūdā, ka noteikti bija grūti saprast, kurā pusē nostāties. Būtiska ir mūsu šībrīža attieksme. Uz plāksnes rakstīts, ka Gotlība sētā krituši revolucionāri, kuri cīnījās par padomju varu. Lielinieku atbalstītāji tolaik padomju varu nepazīna tādā izpratnē, kādā to saprotam mēs.”

Inguna Spuleniece, Lāsmas Reimanes foto

SARUNA AR JUBILĀRU

Atgriezies ar pārlicību

Skrundenieks Roberts Emerbergs šodien savu 25. dzimšanas dienu pavada ceļā no Norvēģijas uz Latviju pie ģimenes un draugiem.

„Tūlīt man paliks puse no piecdesmit, bet pamatā viss ir pozitīvi. Tieši dzimšanas dienā ielidoju Latvijā. Ja paspēšu, došos uz mežu medībās, bet, visticamāk, pasēdēšu ar draugiem un ģimeni.”

SEVI DISCIPLINĒT

Norvēģijas galvaspilsētā Oslo Roberts strādā būvniecībā. „Pārsvarā dienas pirmo daļu pavadu darbā, pēc tam skatos pēc noskaņojuma: aizeju uz sporta zāli, citreiz ar draudzeni gatavojam ēst, ir arī citas nodarbes. Darba pienākumi atkarīgi no tā, pie kāda projekta strādāju. Dažkārt viss sagatavots, un atliek tikai montēt vai demontēt, dažkārt jāizmēra un jāpasūta materiāli, jāorganizē savs darbs.”

Roberts smeļ, ka visgrūtāk ir no rītiem piecelties un aiziet uz darbu: „Ja runā nopietni, tad norvēģu valodas nezināšana ir liels izaicinājums, tāpēc valoda jāmācās, lai pozicionētu sevi darba tirgū. Papildu zināšanas ir ieguldījums manā attīstībā. Jāprot sevi disciplinēt, piespiest darīt regulāri pat tad, ja dažreiz negribas. Šeit labi iederas mana krusttēva teiciens – neko nedarīsi, nekā nebūs.”

ENERĢIJU SMELAS HOBIJĀ

„Viens no hobijiem ir medības – tas uzradās pirms pāris gadiem. Drīz būs

gads, kopš esmu medību kolektīva *MMK Skrunnda* biedrs. Esam ap 40 medniekiem, vēl ir dzinēji un pārējie interesenti. Interese radās tāpēc, ka draugs paņēma līdzīgu dzinējmedībām. Sāku biežāk iet dzinējos, līdz nolēmu nokārtot mednieka apliecību.” Vajadzīga vēlme darboties un būt tuvāk dabai. Katram esot sava meditācija: vienam sports, citam gleznošana, viņam medības. „Interesantākais atgadījums bija tad, kad pirmo reizi gāju dzinējos. Izgāju mastu, uzgāju cūku baru, un ļoti amizantā veidā izdevās ar rokām noķert sivēnu. Tas laikam deva azartu darboties tālāk.”

Vēl viens hobijs esot „patrinkšķināt ģitāru”, bet tas sen neesot darīts. „Esmu gājis mūzikas skolā – mācījies gan klavieres, gan akustisko ģitāru. Bet pašmācības ceļā un ar drauga palīdzību mācījos spēlēt basģitāru. Gribētos atlicināt laiku, lai turpinātu.”

KAISLĪBA PRET LĪVIEM

„Līvi vienmēr dzīvi! Tā ir mana mīļākā grupa. Ar draugiem kādreiz uzspēlējam dziesmas, eju uz koncertiem. Viņu dziesmās ir spēks! Visvairāk saista tas, ka tās ir ļoti patriotiskas. To vārdos arī savēlu paralēles ar sevi. Mīļākā dziesma ir *Dzejnieks*.” Roberts stāsta, kā iepazīties ar grupas tagadējo solistu Jāni Buķeli jeb

Skrundenieks Roberts Emerbergs atgriezies no darba Norvēģijā un priecājas 25. dzimšanas dienu svinēt Latvijā ar ģimeni un draugiem.

Buku: „Viņš ir no Skrundas, un te visi viens otru pazīst. Skrundā notika festivāls *Roks par brīvību*, es tur tirgoju kreklus, satikāties un sarunājām, ka pāris reizes viņus vedīšu uz koncertiem. Tas bija liels pagodinājums būt tuvāk grupai, kas man tik ļoti patīk.”

CEĻOJOT RAST PIEREDZI

„Pagājušogad ar brāli aizbraucu uz Maķedoniju, un tas bija ļautrs piedzīvojums. Martā tur vedīšu draudzeni, bet šoreiz būsim ilgāk, lai tuvāk iepazītu kultūru.

Iepriekšējā reizē iepazinās ar taksistu, kurš ir ar mieru arī šoreiz piestrādāt par gidu, lai parādītu, kāda ir īstā Maķedonija. Man šī valsts ļoti iepatikās: skaista daba, interesanti cilvēki. Toreiz bijām īsu laiku, daudz nepaspējām ko apskatīt. Šoreiz brauksim atpūsties un pie reizes pagaršot maķedoniešu brīvējumu – rakiju.”

Robertam ceļošana ir piedzīvojums, kas iespaido un veido jaunus uzskatus: „Ceļojot vienmēr izdodas izdarīt to, kas iepriekš nav darīts – no jauna ēdiena pamēģināšanas līdz lidošanai ar paraplanieri. Gribas apskatīt pasauli, paplašināt redzeslokus.”

„KĀ NEKUR CITUR”

Pēc pāris gadiem Roberts gatavs atgriezties Latvijā: „Ģimene ir komanda, kas palīdz visās situācijās. Skrunnda ir manas mājas un mani cilvēki. Nejūtos tā, ka būtu aizbraucis kaut kur tālu, jo zinu cilvēkus, kuriem darbs ir Rīgā vai pat Latvijas otrā galā un kuri uz Skrundu atbrauc retāk nekā es.”

Būšanu prom uztveru kā komandējumu. Labāk būtu uz citu valsti aizbraukt tikai atpūsties, nevis strādāt. Kamēr esmu Norvēģijā, gribas pastaigāt pa kalniem, tomēr šeit esmu tāpēc, lai nopelnītu naudu un piepildītu mērķus. Ģimeni vēlos veidot Latvijā, lai bērni uzaug tur, kur esmu audzis pats. Man ir sapnis par savu biznesu un māju, taču vēl jāpastaigā citur, jāgūst pieredze. Latvija ir mīļa tāpēc, ka šeit ir tā, kā nav nekur citur. Vienmēr apkārt savējie, viss pazīstams un mīļš. Te ir vislabākais alus un mana mīļā Skrunnda.”

Annas Bivbānes teksts
Roberta Emerberga arhīva foto

STĀRĶA VĒSTIS

Kuldīgas slimnīcas dzemdību nodaļā no 13. līdz 20. februārim piedzimušas četras meitenītes un divi puikas.

Abiem puikām dots vārds Valters, bet meitenēm – šādi vārdi: Alise, Anna, Klinta, Beāte.

BĒRNU MĪKLAS

Tos lieto ikdienā un svētkos, arī bērni; mammas dūsmās reizēm grib tos mest zemē.

iklusIT

No kādas mīklas nevar izcept pīrāgus?

aslkīm ubrīsvtarkl oM

Nokrāsot var, nosvērt nevar; nogriezt var, saskaitīt nevar; izaudzēt var, bet citam iedot nevar.

itSM

Liela pulēta māja, bērniņos daudz cilvēku, vieni nēģeri, otri – baltie; tikko viņus aizskar, tā viņi dzied.

aslvieitK

VISS VESELĪBAI

Sanita Āboliņa, farmaceite

Bērzs – labs dakteris

Par pavasara tuvošanos vēsta putnu čivināšana koku galotnēs, un laiks sākt lūkoties bērzu virzienā – kļavu sula jau tek, bet kā ar šo? Pavisam drīz jau būs!

Tad vērtīgo, ar cukuriem un mikroelementiem bagāto dzērienu varēs izmantot organisma stiprināšanai. Tajā izšķīdušās vielas viegli uzsūcas organismā, turklāt kafija, kurai ūdens vietā izmanto bērzu sulu, garšo lieliski!

Bērzs jau izsenis arī Latvijā bijis viens no svētajiem kokiem – ne velti meijas istabās tiek nestas Līgo svētkos un zari izmantoti pirtsslotām.

BĒRZU LAPAS

Tās satur ēterisko eļļu, kas attīra gaisu, arī miccvielas, vitamīnus un līdz pat 5% minerālvielu – visvairāk cinku un mangānu. Svaigas lapas saburza un izmanto sutinošām kompresēm, bet tējai tās nesaspiežot nobrauka no zariem vasaras sākumā, kamēr vēl mīkstas un mazliet sveķainas, tad noņemtā vietā žāvē istabas temperatūrā.

Lapu uzlējumu un novārījumu gatavo, puslitram ūdens ņemot 20 g drogu. Pirms ēšanas to dzer siltu vairākas reizes dienā. Bērzu lapas labvēlīgi iedarbojas uz urīnceļiem un der pret urīnpūšļa iekaisumu, jo tām piemīt antiseptiska un urīndzeno-

ša darbība. Ārstnieciskais dzēriens palīdz izvadīt lieko šķidrums un mazina tūsku (arī aknu un sirds slimību radīto), darbojas sviedrējoši. Šīs lapas labvēlīgi ietekmē gremošanu un palīdz attīrīties, jo tām ir īpašs žulti dzenošs efekts, tās palīdz izvadīt gāzes un stiprina organisma aizsargspējas. Kā vitamīnu dzērienu labāk lietot lapu uzlējumu, jo tas satur mazāk sveķu, kas var izraisīt nieru un aknu kairinājumu.

BĒRZU PUMPURI

Kamēr lapu plaukšana jāgaida, tikmēr var sagatavot bērzu pumpuru drogas. Tos vāc mežu ciršanas laikā no februāra līdz plaukšanai. Nogriež svaigi nocirstu bērzu zarus, sasnien vaļīgās slotiņās un 3–5 nedēļas žāvē ārā caurvējā. Pēc tam pumpurus nobrauka vai nokuļ, attīra no piemaisījumiem un vēl nedēļu žāvē istabas temperatūrā, tad uzglabā cieši noslēgtā traukā, sargājot no gaismas. Arī bērzu pumpuri satur ēterisko eļļu (pat vairāk nekā 6%), sveķus un dažādas minerālvielas.

Pumpuru uzlējumu un novārījumu gatavo, ņemot divas tējkarotes uz 300 ml ūdens. Izdzer vairākas reizes vienā dienā 15 minūtes pirms ēšanas, lai iegūtu urīndzenošu, antiseptisku un žulti dzenošu efektu. No pumpuriem taisa arī spirta izvilcuma kuņģa darbības uzlabošanai,

nieru, ādas un reimatisku slimību gadījumā, bet arī ieberzē locītavas un muskuļus pret sāpēm. Pēfījumi liecina, ka bērzu pumpuri uz organismu iedarbojas spēcīgāk, tomēr jāatceras, ka tos nedrīkst lietot grūtniecības laikā!

BĒRZU STUMBRI

Skaistajiem bērzu stumbriem ir nozīme arī medicīnā – tieši mizas sausajam ekstraktam ir brūces dziedējošas īpašības, bet no mizas un maziem zariņiem rūpnieciski iegūst bērzu darvu, ko izmanto dažādās ziedēs. Koksni sadedzinot un īpaši apstrādājot, iegūst ļoti plaši izmantoto aktivēto ogli, ko lieto kā adsorbentu, ja ir caureja un vēdera uzpūšanās, kā arī saindējoties

ar dažādas izcelsmes vielām un dažiem medikamentiem. Ogli izmanto arī kuņģa un zarnu trakta slimībās, ja kuņģa sulā ir paaugstināts skābes saturs, kā arī dažādas vīrusu saslimšanas un pārtikas alerģijas gadījumā, jo tā uz savas virsmas ļoti labi piesaista toksīnus, organismu attīrot. Tomēr ilgstoši lietot lielās devās nevajadzētu, jo var tikt samazināta olbaltumvielu, tauku un minerālvielu uzsūkšanās.

MELNĀ PIEPE

Vēl itin bieži uz bērzu stumbriem var redzēt melnu, it kā pārogļojušos masu, kas veido grumbuļainu un saplaisājušu izaugumu, – tā ir parazitārā sēne čaga jeb melnā bērzu piepe, kas attīstās ievainojumu vietās. Čagas izmērs var būt no dažiem līdz vairākiem desmitiem centimetru, bet masa var sasniegt vairākus kilogramus. Izaugumu iekšējā kārtā ir tumši dzeltenbrūna un cieta, bet koksnei tuvākā kārtā – mīkstāka un gaišāka. To izmanto čūlas slimību, gastrīta un parodontozes gadījumā, arī ļaundabīgo audzēju ārstēšanas sākumstadijās. Lai arī piepe var palīdzēt, tā, protams, nekādi neatsver staru terapiju un ķirurģisku ārstēšanu! Mājas apstākļos čagas pulveri lieto organismu spēcinošai tējai vai izvilkumam.

Lai patīkama pavasarīgā saule, kad pastaigājaties bērzu birzīs!

Vitai palīdz viņas zemes eņģeļi

Ar skrundenieci VITU EGLĪTI runājam pēc viņas pirmās grāmatas *Trīsreiz nogalināts* atvēršanas. Apgāds *Jumava* jau gatavojas izdot otru viņas detektīvromānu. Saruna ir par rakstīšanu, lasīšanu un nepadošanos smagajai slimībai.

Kādreiz strādāji laikrakstā un rakstīji. Kad saņēmies pievērsties plašākai rakstniecībai, turklāt kriminālžanram?

Biju Rāznas sanatorijā un iepazinās ar rēzeknieti Olgu, kurai ir divi doktora grādi filoloģijā – latviešu un vācu. Katru vakaru runājām par literatūru, filozofiju un to, ka daudzi grāmatu autori idejas smēlušies no senajiem rakstiem. Aizrunājāties tiktāl, ka Latvijā ir brīva niša mazajam detektīvam – nelielai spraiģa sižeta grāmatai, kuru varētu lasīt ikdienas peļņas darbos nogurušie ļaudis. Mūsdienīgs, nedārgs kriminālromāns ir alternatīva *kieģeļiem* (biezām grāmatām – aut.), kas satur liekvārdību, nav pa kabatai lasītājam un lauž bibliotēku plauktus. Gribēju uzrakstīt ko tādu, kas paliks atmiņā, mudinās izprast grāmatā minētos faktus. Skandināvijas valstīs grāmatu izdošanu subsidē no valsts budžeta. Tāpat Vācijā šobrīd ir *kieģeļu*, biezu grāmatu bums. Tās tiek tulkotas un piedāvātas lasītājiem Latvijā. Visu cieņu apgādiem, bet kāda jēga lasīt grāmatu, ja pēc laika neatceros, par ko tur bija, kaut arī patika. Ja nesi dižgars, tad ar rakstu zīmju daudzumu nevajadzētu aizrauties. Vai nav skaistas un saturiski dziļas, atmiņā paliekošas mazās Fransuāzas Sagānas grāmatīņas, Līvas Ulmanes vai Marka Levī darbi?

Ko lasīji bērnībā, jaunībā? Uzreiz pie pagātnes domātājiem taču nekēries?

Pirmās grāmatas pēc ābece man bija Artura Konana Doila un Džeka Londona stāsti, jo tos varēju aizsniegt mammas bibliotēkas plauktā. Tolaik bija sapnis – kad izaugšu, ķeršu noziedzniekus. Savā ziņā tas piepildījies, jo tagad rakstu par noziedzību. Atceros, ka ārpus literatūras stundām izlasāmo grāmatu plānu izpildīju ar uzviju. Skolotāja pievēra acis uz gramatikas nepilnībām sacerējumos, tāpēc domrakstos izpelnījies teicamas atzīmes. Par laiku *Kurzemniekā* man jāsaka paldies galvenajai redaktorei Daigai Bitinieci. Biju viņai viens no visvairāk skolojamajiem darbiniekiem, kas sagādāja ne mazums galvassāpju. Pēc darba laikrakstā turpināju apgūt latviešu valodas gramatiku, kas, jāatzīst, ir viena no sarežģītākajām pasaulē.

Kā tagad ar lasīšanu?

Smagumu ārstē ar smagumu. Lubu romānus nelasu un saldās filmas neskatos, jo esmu realiste. Nevaru jūsmot par to, kā dzīvē nenotiek. Tam ir domātas pasakas, kuras tāpat kā Ēzopa fabulas labprāt lasu un pārlasu. Sīrupainība dāmu romānos nevar noturēt manu uzmanību. No humora žanra darbiem patīk Jūnass Jūnassons, Maiju Lasilas *Pēc sērkokociņiem*, Džeroma K. Džeroma *Trīs vīri laivā*, kā arī Ifa un Petrova kopdarbi. Mīlu humoru, bet ļoti labu. Nesen ar baudu skatījos vecās, melnbaltās filmas, kurās galvenajās lomās ir neatkārtojamais

„Ja kaut ko mainītu, tā nebūtu mana, bet sveša dzīve. Un svešu es dzīvot negribu,” saka Vita Eglīte.

komiķis Fernandels. Autori, no kuriem iedvesmojos, rakstot savu grāmatu, ir Bulgakovs, Ērvings, Vergēze, Dante u.c. Tie, kuri rakstījuši psiholoģiski smagus darbus.

Cik daudz vari atļauties stāstīt par slimību un tās radītajām grūtībām?

Neslēpšu, ka ilgstoši slimoju ar neārstējamu slimību. Diagnoze joprojām tiek precizēta. Līdz ar to pat nezinu, no kā ārstēties, vairs pat negribu zināt. Man ir labi, kā ir. Ja man jautā, ko savā dzīvē gribētu izmainīt, atbildu, ka neko. Ja kaut ko mainītu, tā nebūtu mana, bet sveša dzīve. Un svešu es dzīvot negribu. Slimība arvien progresē, ātri nogurstu. Bet, kur bēda, tur ir arī kāds labums. Atklāju: planšetē rakstot, nenogurst kreisās rokas rādītājpirksts. Tas pavēdināja uz aktīvu rakstīšanu, nu jau man ir trīs ar pusi kriminālromānu manuskripti. Pārvietojos ar palīgierīcēm (elkoņkruķiem, ratiņkrēslu, elektrisko skuteri) atkarībā no laika apstākļiem un pašsajūtas.

”Lubu romānus nelasu un saldās filmas neskatos, jo nevaru jūsmot par to, kā dzīvē nenotiek.”

P i r m ā grāmatā iznākusi, drīz būs otrā. Vai citu skaudību neizjūti?

Neesmu no tiem, kuri tur jaunu prātu. Esmu labticīga un pat naiva – kā vairums Valmieras pusē dzimušo.

Skaugus varu saprast, jo uz katru dzīves situāciju, tāpat uz kāda darbu raugāties caur savas dzīves prizmu. Man neskauž, ka citi ir veseli, bet es vairs nevaru to, ko agrāk. Rodu citus piepildījumus. Katra cilvēka paveikto augsti vērtēju. Jebkurā dzīves situācijā var atrast nodarbi, vajag vien pieslēgt radošo domāšanu. Žoržs Simenons savos darbos mudina dot vairāk darba peļņākajām šūniņām galvā. Nepapildinot sevi, cilvēks paliek tukšs. Grāmatu lasīšana ir viens no maniem peļēko šūniņu dresēšanas paņēmieniem un sevis piepildīšana.

Nav nemaz tik skādējami, ja cilvēks saslimst. Ne visi spēj saprast, ka slimības

paasinājuma vai lēkmju laikā cilvēks var pateikt to, ko nedomā. Tā daži kādreizējie draugi *razbežālis kak tarakani**. Toties viņu vietā radās eņģeļi: palika uzticami un nāca klāt jauni, kuriem es nebiju mediju pārstāve, bet cilvēks, kurš cenšas sadzīvot ar slimību. Ja tā mani nebūtu piemeklējusi, es šos eņģeļus dzīves skrējienā nebūtu novērtējusi un pateikusi viņiem paldies. Gribu citus mudināt reklamēt savu veikumu. Daudziem no mums šķietami ir uzspiests zīmogs: „Ko tad nu es.”

No kā viņi baidās?

Mums vajadzētu izkāpt no zonas: „Ko tad par mani cilvēki teiks?” Lai saka, nu un! Nē, skauģi mani nebiedē, pret kritiku esmu atvērta un pieļautās kļūdas atzīstu. Ikvienam iesaku sevi nenoniecīnāt. Ja paši nevarat rast izeju, meklējiet palīdzību. Augstu vērtēju ļaudis, kuri spējuši izkāpt no padomju sistēmas būra un atklāti paust savu viedokli. Līdz atklātai demokrātijai gan vēl esam tālu. Valdošajai elitei ir izdevīgs mauturīgo slānis, jo tas ir viegli ietekmējams un ar to viegli manipulēt. Mans mūža sapnis ir uzrakstīt Viljama Meikpīsa Tekerija *Liekulības tirgu* mūsdienu versijā. Laiks rādīs, vai izdosies.

Grāmatā *Trīsreiz, nogalināts* ir divi tēli (varonis un antivaronis) ar apzināti vienādiem vārdiem. Kāpēc viens ir labs, bet otrs ļauns? Vai tiešām viss atkarīgs no apstākļiem, kādos nokļūstam?

Ļaunais ir ļauns tāpēc, ka viņam savulaik vardarbīgi atņemts labais. Neviens nepiedzimst ļauns – nav dzirdēts, ka zinātnieki būtu atklājuši ļaunuma gēnu. Par tādiem padara nelabvēlīga ģimene, nicinoša sabiedrības attieksme, nespēja iekļauties sabiedrībā psiholoģiskas vai fiziskas traumas dēļ. Protams, daudzi tam tiek pāri. Citus ļaunus padara varas un naudas kāre. Atbildīgo iestāžu, kuras mēs, nodokļu maksātāji, uzturam, bezzobainība, neprasmē vai nevēlēšanās strādāt ar dzīves grūtībām. Kāda kriminālromānu rakstniece intervijā teica, ka, rakstot šāda žanra darbu, vajadzīga analītiskā domāšana. Var piebilst, ka rakstītājam būtu jābūt arī tādai *šizīgai* jeb dalītai domāšanai, kā saprotu grieķu vārdu *schizein* (skaldīt). Nevis šizofrēnīķim, bet *šizīgam*, citādi grāmatas tēli diennakti vāzāsies līdzī kā melna aste. Nevar sevi pilnī-

bā atdot darbam. Jārod laiks sev. Es daudz lasu, skatos labu kino, vingroju, nodarbojos ar ergoterapiju, komunicēju ar savu mūžu – kaķi Manfredu.

Vai tam ir kāda saistība ar pseidonīmu?

Kārlis Kurzemnieks bija mans vectēvs. Savulaik pamācījos reklāmas mārketingu. Bija skaidrs, ka Vita Eglīte kā autore uz grāmatas vāka izskatīsies neveikli. Ja būtu mīlas lirika, tad derētu. Toties smaga sižeta kriminālromānam jābūt atbilstošam pseidonīmam. Tāpat kā Harija Potera radītāja Džoanna Roulinga, rakstot kriminālromānus, pārtapa par Robertu Golbraitu, arī man bija jāmeklē segvārds. Nebija jāizdomā jauns, jo vecpapa vārds un uzvārds ir gana labskanīgs un spēcīgs.

Cik bieži iznāk satikties ar savējiem? Pastāsti par viņiem!

Video palīdz bieži satikties, īpaši ar mazbērniņiem. Viņi man ir četri. Klātie nē sanāk retāk. Meitas Baibas ģimene dzīvo Jelgavā. Ziemassvētkos varēju noklausīties mazdēliņa Zemgus sagatavotos priekšnesumus ar mazā brāļa Valtera līdzdalību. Dēla Mārtaņa ģimene aizvadītā gada nogalē no Norvēģijas pilsētas Berge-

”Jebkurā dzīves situācijā var atrast nodarbi, vajag vien pieslēgt radošo domāšanu.”

nas pārcēlās uz Latgales laukiem pie Zosnas ezera. Dēls strādā Rēzeknē, ar darbu un algu ir apmierināts. Mazbērni Gustavs un Evelīna apmeklē Lūznavas bērnudārzu. Norvēģijā pirms skolā

esot bijis lielāks noslogojums, te – garlaicīgāk. Gan ar laiku viss nostāsies savās vietās. Galvenais, ka atgriezušies Latvijā.

Rakstniecei Zentai Mauriņai bija Albatross – tā autobiogrāfiskajā triloģijā viņa dēvēja savu vīru Konstantīnu Raudīvi. Kas tev palīdz?

Dzīve laicīgi dod mums norādes. Pirms slimības es neapzināti lasīju Zentu Mauriņu. Tas bija pārdabisks dzinulis. Iekšēji jutu tādu kā kņudoņu, ka man noteikti tagad un tūlīt jālasa šīs rakstniece darbi. Tā bija pirmā norāde, ka sekos veselības problēmas. Nemaz nav jāiet pie zīlniecēm izlikt kārtis. Ar grūtībām ikdienā man palīdz tikt galā mani eņģeļi uz zemes: dzīves draugs Kaspars, znota Mārča ģimene, viņa mamma Ilga. Tāpat Intiņa (skrudeniece Inta Kampara – aut.), kura raksta ļoti dziļu dzeju. Man ir ļoti laba sociālā darbiniece Ilva. Vēl un vēl varu saukt ļaudis, kuriem sakāms liels paldies. Cīņā ar fizisko nespēku man ir savs atstrādāts algoritms. Satvert to, aizsniegt šitā, pievilkties tur, atspiesties šeit, pieķerties tam utt. Cenšos sadzīvot ar līgu pa labam, neturot uz to ļaunu prātu. Albatross? Laikam jau es pati tas esmu. Paši sev esam vislabākie Albatrosi. Vien cītīgi jāraugās norādēs. Katrs dzīvojam savu dzīvi. Vislielākais grēks ir dzīvot otra dzīvi vai likt kādam dzīvot manu dzīvi.

* pamuka kā tarakāni (no krievu val.)

Dainas Tāfelbergas teksts un foto

PĀRDOD**DĀRZU Ābelē.** Tālr. 26294491.Trīsistabu **DZĪVOKLI** Mežvaldē. Tālr. 25914548.**AUDI 80 B4**, TA 18.10.2019., braukšanas kārtībā, 1993, cena 350 eiro. Tālr. 27474982.**AUDI A6 C4**, 1997, 2,5 TDI. Tālr. 29734230.**VW PASSAT VARIANT**, 1993, benzīns. Tālr. 29471458.Dažādu ziedu **MEDU** no savas dravas ar piegādi. Tālr. 29440622.**GRAUDUS**, salmus. Tālr. 26064339.Dažādas **GRAUDUS**. Tālr. 29568938.Brūnas **DĒJĒJVISTAS**, ap 10 mēn. vecas. Piegādāju bez maksas, sākot no 10 gab. Tālr. 24976880.**KOKMATERIĀLUS**. Tālr. 23997669.SIA **Vēvers** pārdod kurināmās priedes skaidu **BRIKETES**, iespējama piegāde. Cena 140 eiro. Tālr. 26651831.SIA **AJG plus** – sažāģētu lapkoku nomaļu **MALKU**. Tālr. 29399939.Sausu **MALKU** maisos. Tālr. 26544462.Sausu, skaldītu **MALKU**. Tālr. 27885688.Ar piegādi pārdod visu veidu **MALKU**. Tālr. 29249578.Sausu, skaldītu **MALKU**. Tālr. 29752090.**MALKU** maisos, kravās. Tālr. 22377474.Meža **MALKU** visām apkures sistēmām, 35 eiro krāmētā sterā. Tālr. 24957247.Skaldītu **MALKU**, piegādā. Tālr. 29428876.Skaldītu bērza **MALKU**. Tālr. 29488107.**PĒRK****AUTOMAŠĪNAS**. Tālr. 29165063.**TRAKTORUS, PIEKABES**, lauksaimniecības **INVENTĀRU**. Tālr. 26104984.**LATVIJAS MEŽU FONDS** pērk **CIRSMAS, MEŽUS** un lauksaimniecības **ZEMI** visā Latvijā. Var būt ar aprūtinājumu un bez taksācijas. Cenas augstas. Samaksa tūlītēja. Tālr. 29711172.**MEŽUS**, cirsmas, malku. Tālr. 26544462.**PATA Saldus** pērk **CIRSMAS** un **MEŽA ĪPAŠUMUS**. Tālr. 26404542.Pērk **OZOLA** un **OŠA** zāģbaļķus, cena līdz 250 EUR/m³. Pērk, izstrādā ozola un oša cirsmas. Tālr. 29205378.SIA **Lāses AM** par labām cenām iepērk **GOVIS, BUĻĻUS, TELES** (kautsvārā) un **CŪKAS** (dzīvsvārā). Transports bez maksas. Ir piemaksas par nodoto lopu daudzumu. Tālr. 29353243.SIA **Valinda** – **LIELLOPUS, JAUNLOPUS** dzīvsvārā. Tūlītēja samaksa. Tālr. 29434034.SIA **Aibi** iepērk **LIELLOPUS, JAUNLOPUS, TEĻUS, JĒRUS**. Par augstām cenām iepērk arī gaļas šķirnes lopus eksportam.

Paaugstinātas cenas, apjoma piemaksas. Samaksa tūlītēja. Svāri. Tālr. 20238990.

Z/š SMAIDAS pērk **MĀJLOPUS**. Tālr. 29437251, 28393052, 63341221.SIA **Kurzemes Gaļsaime** – **BUĻĻUS, GOVIS, TELES**. Tālr. 63454845, 29427543, 26569362.**RAGUS**. Tālr. 22048516.Pērku **RAGUS**. Tālr. 22728888.**LATUS**, Lietuvas **LITUS**, padomju rubļus un kapeikas. Tālr. 28166327.**DAŽĀDI****MODRA AUTOSKOLA** rīko A,B C (**8.03.**), CE autovadītāju kursus Kuldīgā, Pētera ielā 5. Tālr. 26120089.**AUTO** signalizāciju, imobilaizeru, ABS, EGR, DPF, atslēgu, IMMO diagnostika un remonts. *Bromo* (juraauto.lv), tālr. 26669624.**ASTROLOĢIJAS KURSI** Kuldīgā no 9. marta līdz 24. augustam. Tālr. 22027839 (Ilze Reihā), e-pasts: astrocentrs@inbox.lv.Visu veidu **JUMTU** un **CELTNIECĪBAS** darbi. Tālr. 26844885.Veic **REMONTDARBUS** celtniecībā; kosmētika, santehnika. Tālr. 22145256.Siltinām mājas ar **EKOVAŅI**, granulām un termoputām. Tālr. 26748235.Veicam piemājas ceļu un lauksaimniecības **CEĻU LABOŠANAS DARBUS**, greiderēšanu, jauna seguma (grants, šķembas slāņa) iestrādi. Vienošanās cena. Tālr. 29960726. Foto www.307.lv/52934.**ŽOGU** uzstādīšana. Tālr. 26953266.SIA **Bērzi plus** notīra krūmu **APĀUGUMU** no laukiem un grāvjiem. Pērk zarus šķeldošanai un cirsmas izstrādei. Tālr. 29150380, 26458900.Pārvietojamā **GATERA** pakalpojumi. Tālr. 22186086.Pārvietojamā **LENTZĀGA** pakalpojumi. Tālr. 26445292.**PAZUDIS**Krievu Eiropas laika **SUNS**, melns ar baltu apkakli, kājas baltas. Tālr. 28216782.**LĪDZJŪTĪBAS***Lai sapnis balts viņas dvēseli aijā
Un klusais miers ar saviem spārnjiem
sedz...*

/Ā.Elksne./

Izsakām visdziļāko līdzjūtību Ansim Žagatam, sievu mūžībā pavadot.
Kables pensionāru biedrība*Vakarzvaigzne mirgo klusi,
Sirds nu mieru atradusi.*

/A.Lūsis./

Izsakām līdzjūtību Ansim Žagatam, no sievas atvadoties.

SDK Kamēr vari

*Paliec, māt, smaidā, paliec glāstā,
Paliec jaukā bērnības stāstā.*

/O.Lisovska./

Izsakām līdzjūtību Dainim Dēnavam, māti mūžībā pavadot.

Kaimiņi Vītulu ielā 7 un 9

*Es aizeju, bet tomēr palieku –
Gan baltā saulē, gan zilā jūrā,
Gan šalčošā vējā – esmu pie jums.*

/Ā.Elksne./

Izsakām līdzjūtību Baibai Lindenplatei, tēvu mūžībā pavadot.

Darba kolēģi Valsts zemes dienestā

*Ir tumsa nodzēsusi silto liesmu,
Vēl grūti aptvert to, cik zudums liels.*

/Ā.Elksne./

Izsakām dziļu līdzjūtību Jānim Pelēkam, brāli zaudējot.

Vaira, Zinta, Juris

 Mūžībā aizgājusi
SKAIRDĪTE ĪVĀNE
 (21.02.1932. – 21.02.2019.)
 Atvadīsimies 22. februārī 17.00
 kapličā Aizputes ielā,
 bet zemes klēpī guldīsim
 23. februārī Sila kapos Iecavā.
 Piederīgie

VAJADŽĪGISIA **Rajaks** (46102003750), Kuldīgā, Planīcas ielā 75, – lentzāga **OPERATORS** (horizontālais, *Talsi*) gatavā zāģmateriāla zāģēšanai. Atalgojums, sākot no 550 eiro (pēc padarītā darba). Pieteikties pa tālr. 26464576 vai personīgi Planīcas ielā 75 no 8.00 līdz 17.00.SIA **MGS FACTORY** (zīmols *DIP DAP*, 40103296990) aicina komandai pievienoties **RAŽOTNES DARBINIEKU**. Galvenie pienākumi: koka detaļu slīpēšana un frēzēšana. Alga no 440 EUR. Tālr. 20252022.**FEBRUĀRA ERUDĪTS**

Cik LPSR Augstākās Padomes deputāti nobalsoja par Latvijas neatkarību?

Atbildes līdz **25. februāra 12.00** sūtīt e-pastā: redakcija@kurzemnieks.lv.**Atbilde:** Kuldīgā pirmais privātais ģimenes ārsts doktorāts tika atvērts 1999. gadā.**Pareizi atbildējuši:** Maija Viļuma, Vita Jurenovska, Ausma Kreidere, Daina Gerente, Indra Ābelīte, Velta Višņevska, Ingars Neimanis, Mārcis Kalējs, Klāvs Sustrups.

Viss par reklāmu *Kurzemniekā!*
 Tālrūnis 63324881.

Var pieteikties ZZ čempionātam

Sākusies pieteikšanās ZZ čempionātam – sporta un prāta spēlēm skolēniem.

13. sezonā gaidāmas izmaiņas balvu sistēmā: finālā apbalvos astoņus 1. vietas ieguvējus (vienu komandu katrā vecuma grupā). *Grand Prix* ieguvējs tiks noteikts, saskaitot punktus mājasdarbā, pusfinālā un finālā.ZZ čempionāts paredzēts no 5. līdz 12. klasei vairākos posmos, un fināls no 23. līdz 25. maijam notiks sporta kompleksā 333 Ropažu novada *Sila Priedēs*. Komandas sacentīsies 5.–6. klases, 7.–9. un 10.–12. klases grupā. Uz vietu pusfinālā pretendēs tās, kas dalībai reģistrēsies www.zzcampionats.lv un līdz 17. marta pusnaktij izpildīs mājasdarbu. Šogad klasēm jāizdomā *uzvaras kustības* – unikāli dejas soļi 15 sekunžu videoierakstā. Pusfināls notiks digitāli. Pirmo reizi tiks organizēts soločempionāts, kas notiks pēc pusfināla un kurā skolēni varēs uzdevumus izpildīt brīvprātīgi un saņemt balvas.

Individuālā čempionāta uzvarētājs saņems divu nedēļu angļu valodas nometni Portugālē.

Inta Jansone

DĀRZĀ

Vēl nevajag pārceņties

Kurzemē sniegs jau pilnībā pazudis un dārzu īpašniekiem gribas steigt kaut ko darīt. Tomēr vēl tiek solīta aukstuma atgriešanās, tādēļ augkopības speciālisti iesaka apdomāt, kādus darbus dārzā pašlaik veikt.

„Vidējai gaisa temperatūrai netipiski agri – februāra vidū – pārsniedzot +5 grādus, jau izziņots meteoroloģiskais pavasaris,” norāda Latvijas Lauku konsultāciju un izglītības centra vecākais dārzkopības eksperts Māris Narvils. „Šādi laika apstākļi dekoratīvajos dārzos kā pirmos izvilinās sniegpulkstenišus. Veģetāciju var uzsākt dažādas sīpolpuķes, kam uzkrātās barības vielas to ļauj darīt un kas spēj pie šādām temperatūrām sākt augt. Iespējams, siltākās vietās degunus varētu izbāzt arī ziemas ķiploki. Neraugoties uz silto laiku,

noteikti nevajadzētu sākt augu piebarošanu ar minerālmēsliem, īpaši ar slāpekli. Tā var panākt tikai nopietnu tā izskalošanos, un būs maz labuma. Tāpat nevajadzētu steigties ar visu segumu un augu atlieku novākšanu, kas pasargās augus, atgriežoties aukstumam un tad, ja iestāsies kailsals bez sniega.”

Speciālists norāda, ka arī neapkurināmās siltumnīcās vēl nevajadzētu aizrauties ar sējas darbiem, jo aukstums noteikti vēl atgriezīsies. Izņēmums ir dēstu audzēšana. Var iesēt tādas aukstumizturīgas kultūras kā re-

dīsus, zirņus un varbūt salātus, taču pastāv risks, ka tie var no-salt.

Savukārt augļudārzos pašlaik miera periods beidzas kaulēnau-giem, kuriem neliels sals bīs-tams var būt tikai ar lielu vēju, kad iespējama ziedpumpuru aiz-metņu izžūšana visdažādākajām kultūrām. Mulčētās platībās sak-nu sistēmas ir droši pasargātas. Pašlaik ir piemērots brīdis augļu koku atjaunošanai, apgriežot tos. Apgriežtiem kokiem vasarā vei-dosies daudz jaunu zaru, kurus vēlāk vajadzēs izretināt.

Daina Tafelberga

JOKI

– Iedomājies, es saviem darbiniekiem jau pusgadu nemaksāju algu, bet viņi turpina nākt uz darbu!
 – Paklau, varbūt prasi viņiem ieejas maksu!
 – Jau mēģināju. Tagad viņi pirmdienas rītā atnāk un tikai piektdienas vakarā iet prom.

.....

Jauneklis ar savu iemīļoto nolēmuši aizbēgt no mājām. Pieslējis kāpnes pie meitenes istabas loga, puisis pieklauvē:

– Vai esi jau gatava?
 – Kuš! Sadzirdēs vēl tēvs, izjauks mūsu plānu!
 – Par to neraizējies! Viņš stāv lejā un pietur trepes!

Skolotāja:
 – Bērni, kurš no jums prot kādu tautdziesmu?
 Mazais Miks:
 – Iedzēsim pa glāzei, kamēr jauni mēs...

.....

– Ar savu trešo vīru es iepazīnos tad, kad viņš tiesāja otro par pirmā slepkavību.

.....

Sapratuši, ka svēto dzīvnieku nedrīkstēs ēst, ķīnieši izvēlējās puķi.

LAIKA ZIŅAS

ŠODIEN, 22. FEBRUĀRĪ

Dienas garums – 10 st. 5 min.
 Saule lec 7.35, riet 17.40.

Naktī -6°...-2°

3-4 m/s

Dienā +1°...+4°

2-4 m/s

RĪT, 23. FEBRUĀRĪ

Dienas garums – 10 st. 9 min.
 Saule lec 7.33, riet 17.42.

Naktī 0°...-5°

3-4 m/s

Dienā +1°...+3°

6-7 m/s

PARĪT, 24. FEBRUĀRĪ

Dienas garums – 10 st. 14 min.
 Saule lec 7.30, riet 17.44.

Naktī +1°...+2°

4-5 m/s

Dienā +2°...+7°

3-6 m/s

SIA SKRUNDAS KOMUNĀLĀ SAIMNIECĪBA
 (41203022001)

aicina savai komandai uz noteiktu laiku pievienoties **EKONOMISTU**.

Mēnešalga – 720 EUR.
 Sīkāka informācija mājaslapā www.sks.lv.

Room
 GOLDINGEN & VIENKĀRŠI LABS ĒDIENS

Ja gribi strādāt draudzīgā kolektīvā un iemācīties ko jaunu. Ja ēdiena gatavošana un pasniegšana ir tavs aicinājums, tad piesakies un pievienojies mūsu komandai.

Piedāvājam darbu VIESMĪĻIEM un PAVĀRA PALĪGIEM
 Atalgojums līdz 3,20 eiro/stundā.

CV sūti e-pastā: propellerfoodie@gmail.com vai ienāc parunāties Baznīcas ielā 2, SIA Propeller Foodie, 51203049281.

KURZEMNIEKU martam var abonēt:

līdz 26. februārim

- internetā www.abone.pasts.lv (ietaupot 71 centu),
- pasta nodaļās,
- pie pastniekiem,
- redakcijā (ietaupot 71 centu).

TAPSĒŠANA
 Vecais labais – atkal jauns!

- Atjaunojam, labojam un pārtapsējam visu veidu mīkstās mēbeles.
- Auto, traktortehnikas, bērnu sēdekļu tapsēšana.
- Tentu, pārklāju un interjera elementu šūšana.
- Netradicionāli šūšanas un tapsēšanas darbi.
- Plaša audumu un mākslīgo ādu izvēle.

Tālr. 27136819.

Rīgas Doma zēnu kora koncerts
 "Pavasara jausma" 6. martā plkst. 19:00

Teātra namā JŪRAS VĀRTI

Mākslinieciskais vadītājs un diriģents **Mārtiņš Klišons**

PĒRKAM

* Augošu koku cirmsas un sortimentus pie ceļa;

* Papīrmalku ostās: (Rīgā, Mērsragā, Liepājā)

Meža īpašniekiem:

- Veicam bezmaksas konsultācijas;
- Palīdzam meža taksācijas sagatavošanā, cirsma iestigošanā;
- Palīdzam iesniegt ciršanas pieteikumu VMD.

Metsä

Telefoni informācijai: 29196926
www.metsaforest.com/lv

Krūza

GATAVĀ ŠPAKTELMAŠA SUPER FINISH
 • Lietošanai gatava špaktelmasa
 • Nobeiguma kārtas veidošanai
 • Virsmu špaktelēšanai
 • Iekšdarbiem 20 kg

FLĪŽU LĪME FK
 • Uz cementa bāzes
 • Izmantojama uz apslīdāmām grīdām
 • Sala mīruma izturīga
 • Pelēkā krāsā 25 kg

GRUNTS KURT UNI-GRUNTS
 • Porainu virsmu stiprināšanai
 • Iekšdarbiem un ārdarbiem
 • Baltā krāsā
 • Patēriņš 50-250 mg/m² 10 L

SALDUS, MAZĀ IELĀ 1, TĀLR. 26008005

MEŽA ĪPAŠNIEK, ZVANI UN PĀRLIECINIES!

Latvijas mežsaimniecības uzņēmums a/s VERTEX pērk meža īpašumus, cirmsas un augošus kokus par visaugstākajām cenām. Cenas līdz pat 15 000 EUR/ha. Zvaniet pa tālr. 28368838, 26129919.

Kooperatīvā sabiedrība Mūsu Mežs

Sniedz iespēju meža īpašniekiem saņemt izdevīgākos risinājumus meža apsaimniekošanā.

MŪSU MEŽS

26336531 www.musumezs.lv

Latvijas florbola ČEMPIONĀTS

23.02 | 16:00 24.02 | 18:00
 1/8 fināla spēles

Atbalsti klātienē!

TIEŠRAIDE

Esī mūsdienīgs!

www.307.lv

Sludinājumus laikrakstā **Kurzemnieks** iesniedz ērti no sava datora

307lv